ANADOLU VE TRAKYA BELEDİYE RIYASETLERİNE·

Ölçüler müfettişliğinin damgasile mühürlenmiş yeni ölçüler pirinç ve maden cinslerinden kutular derununda ve kimsenin rekabet edemiyeceği ucuz fiatle kendi fabrikamız mamulâtından Yıldız markalı ölçüler hazırlandı. Emirleri - nize âmadedir.

Satış mahalli: İstanbul, Kantarcı - lar No. 134.

Cumhuriyet

Onuncu sene: No. 3480 İSTANBUL — CAĞALOĞLU Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246 Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir müdürü: 23236, İdare müdürü: 22365, Matbaa: 20472 Perşembe 11 Kânunusani 1934

Şekerlerinizi HACI Bekir den ALINIZ!

Maddî gıda Manevî gıda

Viyana: 6 ikincikânun

Acaba İstanbulda ekmeğin kilosu şimdi kaça? Bundan evvelki yazılarımdan birinde bu baş gıdanın Kurtuluş taraflarında bir fırında 5 kuruşa satıldığını yazmıştım. Tabir caizse sudan ucuz!.. Bu tabirin caiz olduğunu ve çünkü çok yerinde bir hakikat olduğunu da kaydedelim bari. İki bardaklık bir şişe suyun yerine göre beş veya on kuruşa olduğu bir yerde bütün bir senelik emekle elde edilen bir kilo ekmeğin beş kuruşa satılması cidden sudan ucuz tabirinin en doğru ve en acı misalini teşkil eder.

Ekmek hayatımızı idame etmek için istihlâk ettiğimiz maddî gıdaların başında gelir. Bu maddelere nekadar ehemmiyet vermekte olduğumuz ise malûmdur. Ancak hayat, insan hayatı yalnız maddî gıda ile idame olunabilir bir keyfiyet değildir. İnsan hayatının devamı için fikri besliyen manevî bir gıdaya da tıpkı ekmek kadar mutlak bir ihtiyaç vardır. Cemiyetsiz insan tasavvur etmek mümkün olmadığı gibi fikrî rabıtalara dayanmıyan cemiyet tasavvuruna da imkân yoktur. Fikrî rabıtalar okumak yazmak fiillerinin bütün müştekatını ihtiva eden başka bir âlem teşkil eder. Bilhassa güzel san'atlerin bu sahadaki mevkii çok büyüktür. Türklüğün tarihteki eskiliğini ispat etmek için üzerine fikir taallûk etmiş eserler aramıyor muyuz? Bir su testisinde bile ancak mevzunluk ve zariflik varsa bakıyor ve üstünde duruyoruz. Kâinat üzerine herhangi derecesinde bir anlayış veya duyuşun ifadesi olduğu kadar bir şiiri güzel buluyoruz. Resim nedir? Kalbimizde ve kafamızda vücut bulan bir fikri adeta varlığa mazhar etmek kabilinden bir yaratış değil mi? Tiyatroda hayatı temsil ettiğimiz içindir ki bir san'at eseri göstermiş oluyoruz. Edebiyat ve tiyatro insanlığın anlayış kabiliyetini gösteren bir aynadır. Felsefenin en büyük tecellileri orada başlar ve orada nihayet bulur demekte hata yoktur. İşte bütün bunlar beşerin manevî gıdasını teşkil eder, ve bunlarsız ne insan olur, ne de insan cemiyeti. Yalnız ekmek yeşilirle yaşanmıyacağını kat'î olarak bilelim.

Yukarıki tahlile ve cemiyet hayatımızda henüz bu manevî gıdalara lâyık oldukları ehemmiyeti atfedememekte bulunuşumuza nazaran yepyeni inkılâp hayatımızda bu itibarla büyücek bir noksan tarafımız bulunduğunu anlamak ve açık söylemek mecburiyetindeyiz. Cemiyetimizde iyiye ve güzele doğru büyük büyük hamleler yapılmış olduğu muhakkak bulunmasına rağmen henüz tahakkuk ettiremediğimiz ve belki etrafile kavrıyamadığımız taraflar vardır. Bütün şubelerinde güzel san'atleri bu cümleye ithal edebiliriz. Birer birer savıp dökmeğe kalkışmaksızın diyelim ki ezcümle işte henüz tiyatromuz yoktur, ve bu yokluğu giderecek kuvvetli anlayışlarımız ve ona göre de kuvvetli teşebbüslerimiz görülmemektedir. Sakın bu mutlak nefiy ve inkârımızdan İstanbul şehrimizin biricik sahnesi alınmasın. Bu sahnemiz etrafında toplanan çok güzel gayretleri nasıl itinalarla deraguş etmekte olduğumuzu onunla alâkadar kıymetli vatandaşlarımız pek güzel bilirler. Burada ileri sürdüğümüz dava kendilerini teyit eden bir tezdir.

Tiyatro güzel san'atlerin bütün şubelerini nefsinde cemeden en cazip ve en şamil bir şubedir de misalimizi tahsisan onun üzerine kuruyoruz. Manevî gıda cemiyet hayatının ekmek, su ve hava kadar zarurî ihtiyaçlarından olduğu için Türk halkı arasında güzel san'atlerin biran evvel teessüs ve taammümüne çalışmak bellibaşlı işlerden biri olmak gerektir. Ezcümle tiyatroyu hiç vakit kaybetmeksizin binasile, mektebile, mensuplarile ve sevenlerile Türk halkının ortasında yükseltmeğe başlamakta doğrusu daha ziyade gecikemeyiz. İnsanın kendisi cemiyet hayatı içinde bir aktördür. Ama oynadığı oyunların çok kere farkına varmıyan bir aktör. Cemiyet hayatını feci veya gülünç, güzel veya çirkin, yüksek veya alçak binbir şeklile sahnede insanın gözü önüne koymalıdır ki cemiyette aktör olan insan orada kendisini, ve içinde yüzdüğü oyunları görsün. Bu gösterişin terbiyevî tesirleri tasavvur olunamıyacak kadar büyüktür. Ne diyoruz, bu insan hayatına ekmek kadar ve belki daha ziyade lâzım bir gıdadır. Açık ve kat'i ifade edelim ki bunsuz yaşıyabilen, tekemmül edebilen, devam edebilen

YUNUS NADİ

Mabadi 2 inci sahifede

İktısat Vekili, dün geldi

Celâl Beyin gazetemize beyanatı

Sanayi programı istikraz yapılmadan tatbik edilecektir, lâzımgelen para temin edilmiştir, aksi şayialar asılsızdır

İktısat Vekili Mahmut Celâl Beyefendi, Haydarpaşa istasyonunda kendisini istikbal edenlerle görüşürken ve muharririmize beyanatta bulunurken

Celâl Bey, dün Bakırköy fabrikasını ve havuzları gezdi

İktısat Vekili Celâl Beyefendi, dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. İktısat Vekâletinin şehrimizdeki muhtelif şubelerinin erkânı, Polis Müdürü Fehmi, Uyuşturucu Maddeler İnhisarı Umumî Müdürü Ali Sami, Liman Şirketi Umumî Müdürü Hamdi, Akay Müdürü Cemil Beyler, Ticaret Müdiriyeti, İş Bankası ve Ticaret Odası erkânından birer heyet ve madenciler namına da ayrı bir heyet istikbal merasiminde hazır bulunmuşlardır.

Celâl Beyefendiye İzmir meb'usu Osmanzade Hamdi Beyle Denizyolları İşletmesi Umumî Müdürü Sadettin Beyler refakat etmektedirler. Celâl Bey trenden indikten sonra istikbalcilerin birer birer ellerini sıkmıştır. Celâl Beyefendi, kendilerini Haydarpaşada istikbal eden muharririmize âtideki beyanatta bulunmuşlardır:

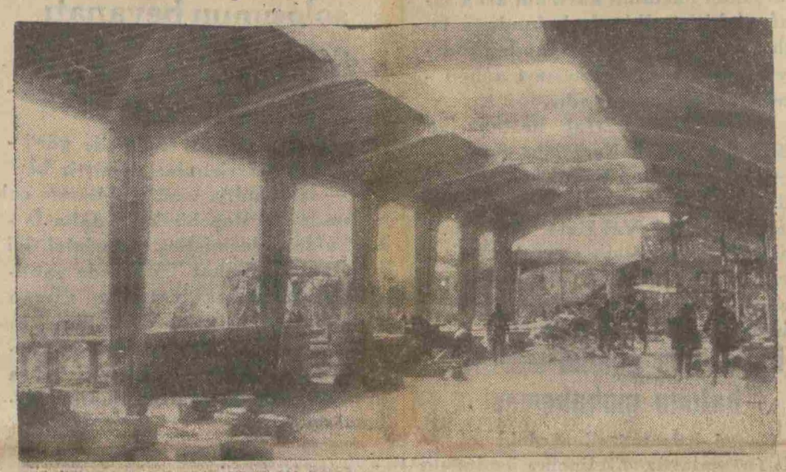

Bakırköy Bez Fabrikasında yapılmakta olan yeni fabrikanın resmi

Vekil Beyin seyahati bir ay sürecek

«— Bütün söyliyeceklerimi Ankara- *Mabadi 3 üncü sahifede*

Balkan misakı ve Ingiltere

M. Maksimos Londrada Ingiliz ricalile görüşüyor

Gazeteler «M. Maksimos Bulgaristanın misaka iltihakı için yardım temin etmek istiyor» diyorlar

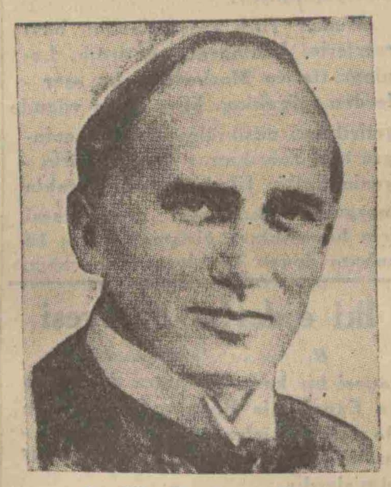

Ingiliz Hariciye Nazırı Sir Con Simon

Yunan Hariciye Nazırı M. Maksimos

Londra 10 (A.A.) — Yunan Hariciye Nazırı M. Maksimos, dün buraya gelmiştir. Burada birkaç gün kalacaktır.

Sir Con Simon, Cenevreye gitmeden evvel kendisile Balkan misakı projesi etrafında görüşecek olan M. Maksimosu kabul edecektir.

Londra 10 (A.A.) — Gazeteler Yunan Hariciye Nazırı M. Maksimosun Londrayı ziyaretini mevzuu bahsederek bu seyahat ile Balkan misakı arasında doğrudan doğruya bir münasebet görmektedirler. Deyli Ekspres diyor ki:

«Anlaşıldığına göre M. Maksimos Londranın hiç olmazsa mezkûr misaka muhalefet etmemesi ve mümkünse Bulgaristanın iltihakını kazanmak için yardımını elde etmek arzusundadır.»

Van Der Lubbe dün sabah idam edildi

Rayştağı yakan eski komünist son dakikalarında bile birtek kelime söylemedi

Laypzig 10 (A.A.) — Rayiştagı yakan Van der Lubbe bu sabah saat 7,30 da başı kesilmek suretile idam olunmuştur. Reisicumhur Van der Lubbeyi affetmemiştir.

Laypzig 10 (A.A.) — Van der Lubbe dün akşam Reisicumhurun kendisini affetmediğinden haberdar edilmiştir. Mahkûm bu haberi, bütün muhakeme esnasında gösterdiği ayni uyuşuklukla dinlemiş ve bir papaz isteyip istemediği sorulduğu zaman da hiçbir cevap vermemiştir. Nihayet son anda gene hususî hiçbir arzu izhar etmemiştir. Mahkûm saat 6 da uyandırılmış ve başı tıraş edildikten sonra hapisane müdürü tarafından hapisanenin avlusuna götürülmüştür. Avluda âli mahkemenin reisile üç azası ve muhakeme esnasında iddia makamını işgal etmiş olan Müddeiumumî Verner ile devletin mümessilleri hazır bulunmuşlardır. Van der Lubbe idam hükmünü hiçbir heyecan göstermeksizin dinlemiş ve birşey söyleyip söylemiyeceği sualine de başile hayır cevabını vermiştir. Mahkûm celâdı kendi arzusile takip etmiştir. İdam hükmünün infazı 30 saniye sürmüştür.

Van Der Lubbe muhakeme edilirken

İki ejderha hikâyesi

İngiltere sahillerinden sonra Karadenizde de müthiş bir deniz canavarı görülmüş

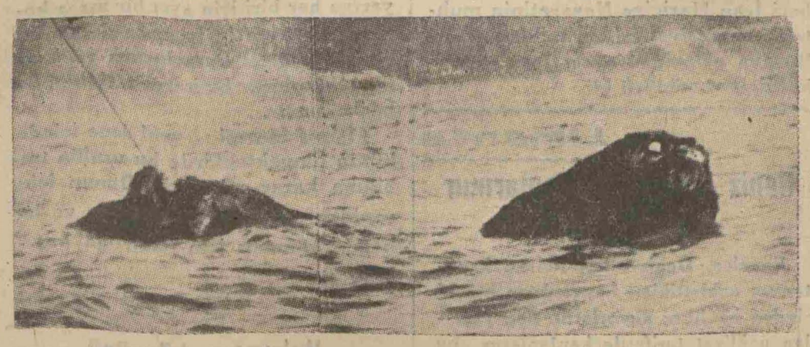

Bir İngiliz gazetesi bütün İngiltereyi meraka düşüren canavarın şu suya düşmüş ağaç kütüğü olması ihtimalinden bahsediyor.

İngilterede, İskoçyanın «Lok Nes» gölü civarında bir deniz ejderi görmüşler. Ejderin 30-40 metro boyunda olduğunu, esrarengiz bir şekli bulunduğunu, şimdiye kadar görülen deniz, kara, hava mahlûklarından hiç birine benzemediğini iddia eden bu balıkçıların ifadesini günlerdenberi kâh bir memur, kâh bir talebe, kâh bir köylü teyit ediyor, Lok Nes sahilleri meraklılarla dolup boşalıyor.

Üç gün evvel, yani pazartesi günü bu göle yakın bir yerde ticaretle meşgul olan bir zat ta bu garip mahlûku suyun içinden havaya yüz metro irtifaa su fışkırtırken gördüğünü iddia etmiştir. Bu şahit, müthiş mahlûkun dehşetli bir süratle hareket ettiğini söylemektedir.

Bunun üzerine İngilterenin her tarafından ejderhayı görmek için Lok Nes civarına koşanlar çoğalmış, yüzlerce kişi sahillerde ejderi beklemeğe başlamıştır.

İşin garibi sahilde bulunan bazı keçi, koyun ve diğer hayvan kemiklerinin de ejderha tarafından yenilmiş hayvanlara ait olduğu iddia edilmektedir.

Maamafih Londrada çıkan «The Sphere» gazetesi bu hususta başka bir fikir ileri sürmektedir. Oradan iktibas ederek koyduğumuz resim de denizde yüzdüğünü gördüğünüz müthiş cisim bir ağaç gövdesidir. Suda çalkana çalkana bu hale gelmiştir. «Sphere» mecmuası «Lok Nes» gölü civarındaki ahalinin bunu görerek bir canavar zannetmiş olmalarını ileri sürüyor. Fakat buna rağmen elli kişiden kısmı azamının böyle bir canavarı gördüklerini musırrane iddia etmeleri dolayısile işin gene şüpheli kaldığını ilâve etmekten geri durmuyor.

İngilterede bu dedikodulu mesele sürüp giderken bir de Karadenizde bir ejderha görüldüğü haber verilmektedir.

Deyli telgraf gazetesinde çıkan bir telgrafa göre Kırım Yarımadasının cenubunda müthiş bir deniz ejderhası görülmüştür.

Bu ejderhayı gören ve dehşet içinde kalan balıkçılar sahile kaçışmışlardır. İfadelerine nazaran, bu hayvanın başı büyük bir yat başına benzemektedir. Boyu 300 ayak kadardır.

Bu haber üzerine şehrimizde bulunan bazı balıkçılarla ve dalgıçlarla görüştük. Bunların ifadesine göre şimdiye kadar ne Boğazda, ne de Marmarada ejderhaya tesadüf edilmiş değildir. Bir zamanlar Kızkulesi civarında böyle bir ejderhanın yuvası olduğu iddia edilmiş ise de bunun da aslı çıkmamıştır.

Yalnız Türk dalgıçlardan birkaç

Mabadi 2 inci sahifede

İktısadî harp

İngilizler Japon mallarına ambargo konmasını istiyorlar

Londra 10 (A.A.) — «Ivning Standard» gazetesi, neşretmiş olduğu bir makalede Japonyanın garp pazarlarında yapmış olduğu muazzam rekabetten bahsediyor ve iktısadî sahada İngiltere ile diğer devletlerin müştetere ile bir harekete geçmelerini tavsiye ediyor. Muharrire göre bu devletlerdeki işçilerin hayatı her gün tehlikeye maruzdur.

Muharrir, bu meseleye yegâne çare olarak Japon mallarına ambargo konmasını buluyor. Bu, birçok muahedelerin ihlâli ve iktısadî harp demek olmakla beraber başka çare yoktur.

Muharrire göre, tehdit o kadar fazladır ki, harekete geçmek zamanı gittikçe darlaşıyor. Muharrir, hükûmetten önayak olmasını istemektedir. Bunu yapmakla hükûmet işçi ücretlerinin yüksek olduğu diğer devletlerin teşriki mesaisini de temin edecektir.

Adliye Vekili

Viyanada bir ameliyat geçirdi, iyileşiyor

Saracoğlu Şükrü B.

Viyana 7 (Hususî) — Bir müddettenberi tedavi için burada bulunan Saracoğlu Şükrü Bey muhtelif kan muayeneleri yapılmak ve istirahat etmek üzere 10, 15 gün kadar Cottage sanatoryomunda kalmıştı. Tetkikat neticesinde Ad-

Mabadi 2 inci sahifede

Mahkemelerin nakli

Hazırlıklar ilerliyor; bu ay nihayetine kadar bütün daireler postaneye yerleşmiş olacaktır

Yangından kurtarılan dosyalar sıraya konurken

Adliye yangını tahkikatile meşgul olan heyetler mesaisine devam etmektedir. Müfettişler heyeti dün yeniden kimseyi sorguya çekmemiş; şimdiye kadar alınan ifadeler üzerinde tetkikat yapmıştır. Bugün bazı kimselerin daha malûmatına müracaat edilecektir.

Bedri ve Arif Beylerden mürekkep bulunan heyet yangın tahkikatına ait dosya üzerinde yaptıkları tetkikatı bitirmiştir.

Adliye dairelerinin Yenipostane binasına nakli hazırlıkları da ilerlemektedir. Birkaç güne kadar nakle başlanacaktır.

Temin edildiğine göre ay nihayetine kadar bütün mahkeme ve dairler yeni yerlerine taşınmış olacaklardır.

"Türkiyenin Kalbi,, isimli filim hazırlanıyor

Sovyet filim heyeti tarafından memleketimizde çevrilen filim 15 şubatta ikmal edilecek

Leningrat 10 (A.A.) — Leningratta bulunan büyük filim fabrikası Türk Cumhuriyetinin onuncu yıldönümü münasebetile yeni Türkiye hakkında, Türk ve Sovyet san'atkârlarının iştirakile bir filim çevirmek üzere Türkiyeye heyet göndermişti. Sovyet gazeteleri, bu heyetin reisi Yutkoviç Yoldaşın, Türkiyeye yaptığı seyahat esnasındaki intıbalarını neşretmektedir. Yutkoviç Yoldaş bu beyanatında demiştir ki:

«— Türkiyede çok hararetli ve dostça bir kabul gördük. Türkiyede 120 gün süren ikametimizin devamı müddetince, memleketin muhtelif yerlerini gezdik. Seyahatlerimizden takriben 120 bin metre uzunluğunda filimlerle döndük. Bunlardan «Türkiyenin kalbi» adile hazırlıyacağımız büyük filmin imali hususunda istifade edeceğiz. 15 şubata kadar bitirilecek ve Türk dostlarımıza tevdi edilecek olan bu filim, şimdiki milliyetçi Türkiyeyi, onun yaşayış tarzını hars ve millî terbiye sahasında elde ettiği neticeleri aksettirmektedir.

Muasır Türkiye, Sovyet güzel san'atlarına, Sovyet hars ve musikisine çok büyük bir alâka göstermektedir.

Türkiyeye birçok Sovyet filimleri göndermek için hazırlıklar yapmaktayız. Bu filimler hakkında Türk sinemalarile bazı mukaveleler bile yapılmıştır.

Muasır Türk ressamlarının bazı eserlerini Leningrada getirdik. Leningratta ve Moskovada bu eserlerden mürekkep birer sergi vücude getirilmesi düşünülmektedir. Leningrattaki fabrikamız şimdi «Türkiyenin kalbi» filmini hazırlamakla meşguldür. Bu filmin gösterilmesi için hazırlıklara girişmek üzere 15 şubata doğru Türkiyeye döneceğiz.»

Adliye Vekili

Birinci sahifeden mabat

liye Vekilimizin hastalığının bademcikleri altında toplanmış bir arızadan ileri geldiğine galip bir ihtimal ile hükmedilmiş, kendisine Ausberg sanatoryomunda bu noktadan bir ameliye tatbik olunmuş, müşarünileyhin bademcikleri çıkarılmıştır. Saracoğlu Şükrü Bey bu ameliyattan asla müteessir olmamış, hatta iki üç gün zarfında iyi neşen cerihaları neticesinde kendisini daha iyi hissetmekte olduğu memnuniyetle görülmüştür.

Bir iki gün zarfında Ausberg sanatoryomunu terekdecek olan Şükrü Bey, bir müddet gene Viyana civar ve havalisinde istirahat edecektir. Ondan sonra kendisinin niyeti memlekete ve işleri başına dönmektir. Adliye Vekilimizin ahvali sıhhiyesinde fevkalâde bir vaziyet yoktur. Şükrü Bey eskisine nisbetle her halde çok daha iyi bir vaziyette bulunuyor.

Bursa soyguncularından biri daha yakalandı

Bursa (Hususî muhabirimizden) —Orhaneli yolu soyguncularından Rizenin Alemiye köyünden Piyade oğlu Mustafa isimindeki şerir çoktanberi şiddetle aranmakta idi.

Şehrimize gelen malûmata göre Mustafa Çoruh Vilâyetinde yakalanmış ve Bursaya sevkedilmiştir.

Soyguncuların muhakemelerine bu hafta da başlanamamıştır. Maamafih evrak Ağırcezaya verilmiş ve muhakeme gününün tesbiti noktasından başka yapılacak bir iş kalmamıştır. Muhakemenin yakında başlıyacağı muhakkak addedilmektedir. Muhakeme alenî olacağından samiinin salona fevkalâde tehacüm edeceği tahmin edilmekte ve ona göre ihzarat yapılmaktadır.

İki ejderha hikâyesi

Birinci sahifeden mabat

tanesi bir kere Marmara denizinde ve Çanakkale Boğazında, iki kere de açık denizlerde yaptıkları dalmalarda deniz canavarına tesadüf etmişlerdir.

Bu canavar yirmi, otuz kadem uzunluğunda imiş. Ne balığa, ne foka benzemiyormuş. Denizin içinde müthiş bir süratle kayarak şikârına yanaşmakta ve sonra birdenbire yan dönerek avını ağzile kapmaktadır. Dalgıçlardan ihtiyar bir Rum bu canavarlardan birinin elinden, ağzına kocaman bir kaya atmak suretile kurtulmuştur.

Diğer taraftan gene açık denizlerde dalgıçlık yapanların bu canavarlara karşı her tarafı dikenli kalın bir demir yay kullandıkları hücum edince bu yayı ağzına tıkamak suretile canavarı tehlikesiz bir hale koydukları söylenmektedir. İngiliz sahillerini telâşa düşüren canavar korkusu, Nihayet Karadenize de geçecek gibi görünüyor. Maamafih limanımızda şimdilik böyle bir korku olmadığından bizim balıkçılar serbestçe avlanmaktadırlar.

80 lik bir ihtiyar yanarak öldü

Bursa (Hususî) — Seksen yaşında Bilâl oğlu Yahya ismindeki bir ihtiyar kimsesiz bir halde Paşamahallesindeki evinde bir müddettenberi hasta olarak yatıyormuş. Dün gece yanıbaşındaki gaz lâmbası nasılsa devrilerek altındaki hasır ve yatağı yakmış, bu arada ihtiyar da yanarak ölmüştür.

İtizar

Mündericatımızın çokluğundan «Harpte Yavuz» tefrikamız bugün neşredilememiştir, özür dileriz.

Maddî gıda, manevî gıda

Başmakaleden mabat

cemiyet hayatı farzolunamaz. Manevî gıdasız cemiyet hayatı yoktur.

Ankarada, İzmirde ve İstanbulda şimdilik birer tiyatro binası vücude getirmek için yenemediğimiz müşkülâtın neler olduğunu bilmiyoruz. Bir şehri dolduran medenî bir halk için tiyatrodan daha mühim hangi ihtiyaç vardır ki hâlâ bu şehirlerimizde birer tiyatro binası vücude getirmek için düşünüp duruyoruz? Şehirlerin ihtiyacını klâsik bir ifadenin donmuş lâflarına rücu eden tanzifat ve tenvirattan mı ibaret sanıyoruz? Niçin anlamakta gecikiyoruz ki tiyatro cemiyetin, hele müterakki bir cemiyetin bellibaşlı gıdasını teşkil eder? Tenvir olunan sokaklarımızda nursuz kafalarımızla karanlıkta geziyoruz. Bize bu kâfi değildir. Kafaların ve kalplerin tenvirine, tağdiyesine ve tenmiyesine ihtiyaç vardır. Âmme menfaatinin en yüksek temsilcisi ve temincisi olan devlet teşkilâtımız güzel san'atler şubesine lâyık olduğu ehemmiyeti atfetmeli, hükûmetimiz ve belediyelerimiz idaresine müekkel oldukları cemiyetin manevî ihtiyaçlarına alâkalanmalı ve bunun ilk zâhirî eseri olarak tiyatronun Türkiyede çok lüzumlu bir hayat ihtiyacı gibi dört elle yapışılmış bir iş halinde ileri götürüldüğü görülmelidir. Bu suretle Türkiyede dahi cemiyetin dörtbaşı mamur bir varlık olarak yerine muhkem oturduğu ve böylelikle kendi varlığını anlıyan bir heyet halinde ilerlediği ve yükseldiği görülür.

Viyanada üç dört sene evvel operanın devlet yardımlarına rağmen ayakta duramıyacağından korkanlar vardı. İbret alınacak bir misaldir ki Avusturya hükûmeti zaman zaman iflâs edecek kadar malî müşküllere uğradığı halde operaya olan yardımlarından sarfınazar etmedi, şehir tiyatrosu belediyenin kuvvetli himayesinden mahrum kalmadı. Bugün Avusturyada hayat öyle gül gülüstan denilecek bir servet ve refaha kavuşmuş olmaktan hâlâ çok uzak bulunduğu halde tiyatrolar artık buhran devrini atlatmışa benziyorlar. Burada opera da dahil olduğu halde bütün tiyatrolar lebaleptir. Bu sene operanın devlet yardımına eskisi kadar muhtaç olmıyacağı, hatta belki hiç muhtaç olmıyacağı zannolunuyor. Bunun sırrı şunda imiş: Bu sene burada bellibaşlı tiyatrolara meşhur mümessiller getirilmiş, ve onların cazibesi halkın fazla bir rağbetile mükâfatlanmıştır.

Bu akşam operaya gideceğiz. Don Juan oynanıyor. Dışarda bilet satan yerlerde bilet bulamadık. Hepsi satılmış. Akşama doğru bunu temin etmeğe bir çare bulacağız. Bu makalenin yazılışına şu hâdisecik sebep oldu. İktisadî buhrandan kırılan Avusturyada bazan işte böyle operada yer bulmakta müşkülât çekiliyor. Buralarda halk hayatın maddî ıstıraplarını güzel san'etlerin manevî gıdalarile karşılıyabiliyorlar. Müterakki cemiyet işte buna derler.

YUNUS NADİ

Şehir ve memleket haberleri

On senelik yol faaliyeti

Ne kadar vergi alındı ve yol yapıldı?

İstanbul vilâyeti 923 senesindenberi alınan yol vergisi ile gene bu müddet zarfında yollara sarfedilen para miktarına dair bir istatistik yapmıştır. 1923 senesinden 1933 senesine kadar vilâyetçe tahsil edilen yol vergisi 7,698,441 lira olarak tesbit edilmiştir. Yalnız 1923 senesinde 191,722 lira tahsil edilmiş, bu miktar 1928 senesinde 1,197,536 liraya kadar çıkmıştır. Fakat 1932 senesinde tahsilât 690,000 liraya kadar düşmüştür. Miktarın bu kadar değişmesine yol vergisinin 10 liradan 6 liraya inmesi sebep olmuştur. On senelik tahsilâta mukabil gene on senede vilâyet dahilinde yol inşasına ve tamirine sarfedilen paranın yekûnu 4,237,197 lira tutmaktadır.

Müteferrik

Hastanelerdeki tahkikat

Üsküdarda Zeynep-Kâmil hastanesinde sporcu Nuri Beyin ölümile neticelenen hâdise tahkikatı derinleştirilmektedir.

Bilhassa, genç sporcunun ölümünden evvelki muayene ile son muayene raporu arasındaki farklar nazarı dikkati celbetmiştir. İlk muayenede, Nuri Beyin karnından giren kurşunun göğsü içinde kaldığı işaret olunduğu halde son raporda bu kurşunun hastanın karnının arka tarafındaki kemiklerde bulunduğu tasrih edilmiştir. Evvelce yapılan muayenenin noksan olmasının sebepleri de araştırılmaktadır.

Diğer taraftan Etfal hastanesine götürülen küçük Nerminin gece nöbetçisi tarafından kabul edilmemesi yüzünden ölmesi iddiasına ait tahkikatın neticesi Vekâlete bildirilmiş ve Vekâlet meseleye vazıyet etmiştir. Yakında Vekâlet inzibat komisyonunda bu mesele görüşülerek kat'î bir karara bağlanacaktır.

Batan Rus gemisi mürettebatının muhakemesi

Geçenlerde Karadenizdeki müthiş fırtınalarda «Gelincik» ismindeki bir Rus vapurunun Ordu civarında battığı ve mürettebatının kurtarıldığı yazılmıştı. Bu mürettebat birkaç gün evvel bir Sovyet vapuru tarafından Rusyaya götürülmüştür. Batan geminin süvarisi ile diğer mes'ul mürettebatın Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre Ağırceza mahkemesinde muhakemeleri yapılmış ve ortada bir cürüm olmadığı için mahkeme beraet kararı vermiştir.

Hükûmet alacaklarının affi

Maliye Vekâleti muhtelif kimselerle zabitler zimmetinde kalmış alacaklardan 1933 senesine kadar olanların affi için bir kanun lâyihası hazırlamak üzere tetkikat yaptırmaktadır.

Bir ingiliz tayyareci geldi

Avusturalya - Londra hava seferini yapmakta olan tayyareci M. Dehavilant karısı ile birlikte dün şehrimize gelmiştir.

M. Dehavilant İngilterenin en büyük tayyare fabrikasının sahibi ve müdürüdür. Burada bir iki gün kaldıktan sonra Londraya müteveccihen İstanbuldan ayrılacaktır.

Diş Tabibleri cemiyeti

Türk diş tabipleri cemiyeti idare heyeti evvelki akşam toplanmıştır.

Bu içtimada, cemiyetin ilmî faaliyetinin arttırılması için ihdas edilen ilmî raportörlüğe Üniversite Tıp fakültesine merbut dişçi mektebi diş hastalıkları doçenti Suat İsmail Bey intihap edilmistir.

Cemiyet ikinci reisliğine Osman Bürhanettin, umumî kâtip muavinliğine Halil İlyas Beyler getirilmişlerdir.

İlk ilmî içtima şubatın on beşinci günü akşamı cemiyet merkezinde yapılacaktır.

Bu içtimada, diş tabiplerinin etüt yaptıkları vak'alar hakkındaki tebliğleri okunacak ve konferanslar da verilecektir. İstanbulda bulunmıyan meslektaşlar ilmî tebliğlerini göndermek suretile içtimalarla alâkadar olabileceklerdir.

Oda meclisi intihabı

Oda meclisindeki münhal azalıkları intihap için seçilen heyet, bugün toplanacaktır. İntihabat pazartesi günü yapılacaktır.

Nahiye kongreleri

Cumhuriyet Halk Fırkasının İstanbul teşkilâtı nahiye kongreleri devam etmektedir. Alemdar nahiye kongresi, Alemdar Fırka merkezinde ayın 17 nci çarşamba günü akşamı saat 20 de toplanacaktır.

Doğru değil mi?

Beş senede bitmiyen bir maaş meselesi!

Hopa kazasına bağlı Arharei nahiyesinin Kardelit köyünde oturan merhum Hasan Hilmi Efendi zevcesi Halime Hanım imzasile bir mektup aldık. Bu mektupta deniliyor ki:

« Hopa kazası beşinci daire tahsildarlığından mütekait zevcim müteveffa Hasan Hilmi Efendinin tekaüt maaşının bana ve kızım Aliye Hanıma tahsisi için beş sene evvel Hopa Malmüdürlüğüne müracaat etmiştim. Aradan beş sene gibi uzun bir zaman geçtiği ve evrakım müteaddit makamlara gidip geldiği halde bugüne kadar hâlâ intaç edilmemiştir. Bu muamelenin daha nekadar uzıyacağını bilmiyorum. Lûtfen alâkadar makamların nazarı dikkatini celbederek bizi sefaletten kurtarmanızı rica ederim.»

Vefat eden bir devlet memurunun veresesine bağlanacak olan maaşın beş senede intaç edilmemiş olması şaşılacak bir iştir. Maliye Vekâletinin bu meseleyi tahkik ettirmesi ve bu işin mes'ullerini meydana çıkarması lâzımdır, diyoruz

Doğru değil mi?

Türkiye - İran münasebatı

Yeni İran jeneral konsolosunun beyanatı

İranın yeni jeneral konsolosu Farruh Han Braghonun şehrimize geldiğini yazmıştık .

Farruh Han dün kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

«— İstanbulda vazife aldığıma çok memnunum. Ben bir kere daha İstanbuldan geçmiştim. Şehrinizi iyi bilmiyorum. Fakat Türkiyede yapılmakta olan terakkiyatı her zaman yakından takip ediyordum. Şimdi burada bu tarihî şehirde, uzaktan uzağa takdir ettiğim Türkiyeyi içinden görüp tetkik edebilmek imkânını bulacağım.

İki memleket münasebatının çok dostane ve samimane olduğunu söylemeği zait buluyorum. Esasen Türkiye - İran münasebatının başka türlü olması gayritabiidir. Ben burada ticarî sahada iki memleket alâkadarlarının birbirlerini tanıması için çok çalışacağım. Bilhassa İranın bütün ihracatını Trabzon yolile yapmağı biz çok faydalı buluyoruz. Bu Türkiye için de istifadeli olacaktır. Bu meselenin inkişafı için de çok çalışmak istiyorum.»

Farruh Han Braghon orta tahsilini Rusyada, yüksek tahsilini de İngilterede yapmış, 1909 senesindenberi İran Hariciye Nezaretinin muhtelif memuriyetlerinde bulunmuştur. Buraya gelmeden evvel İran protokol umum müdürü idi.

Limanda

Deniz idaresi kaptanlarının maaşına zam

Evvelce, Denizyolları İdaresi kaptanları naklettikleri hayvanların her birinden bir hisse alıyorlardı. Son yapılan nakliyat tarifesile kaptanların bu hisseleri kaldırılmıştır. Bunun üzerine son yapılan bütçede bu idare süvarilerine muayyen nisbetlerde zamlar icra edilmiş, birinci sınıf süvarilerin maaşları 150 liradan 200, ikinci sınıf süvarilerin maaşları 110 liradan 150, üçüncü sınıf süvarilerin de 100 liradan 110 liraya çıkarılmıştır. Süvarilerden bir kısmı idareye müracaat ederek mağduriyetlerini telâfi maksadile kabul edilen ve henüz tebliğ olunmıyan bu zamların bütçenin tasdiki tarihinden itibaren verilmesi hususunu temenni ve talep etmişlerdir.

Gümrüklerde

Gümrük kanunu

Gümrük teşkilâtı etrafında gümrük müşaviri tarafından yapılan tetkikat neticesinde verilen rapor üzerine gümrük kanununda bazı tadilât yapılması kararlaştırılmıştır.

Müsteşarın riyaseti altında bir komisyon toplanmıştır. Bu müzakerelerde kanunun tadili icap edecek noktaları tesbit edilecektir.

Hediyelerimiz

Evvelce de söylediğimiz üzere on bini tecavüz eden numaraların tasnifi bitmek üzeredir. Bir iki güne kadar bunlar ikmal edileceğinden hediye alan karilerimizin isimlerini yakında neşre deceğiz.

Nalbantlar için mektep açılacak

Yeni nalbantlar diplomalı olacak!

Hükûmetin at cinsine büyük bir ehemmiyet verdiği at neslinin ıslahı için birçok yarışlar tertip ettirdiği malûmdur. Atların sıhhî vaziyetlerinin ve bilhassa tırnaklarının uygunsuzluklardan korunması maksadile nalbantların bir kursa tâbi tutulması, mektepten çıkmaları kararlaştırılmıştır.

Fennî nalbant mektepleri açılması için kanun lâyihası hazırlanmıştır. Bu kanuna göre yeniden dükkân açacak nalbantlar bu mektepten mezun olacak ve evvelce nalbantlık san'atında bulunanlar da kursa tâbi tutulacaklar ve nalbant imalâthaneleri bu kanun hükümlerine tâbi bulunacaklardır.

Maarifte

Memleket kütüpanelerinde bir sene içinde kitap okuyanlar

Maarif Vekâleti memleket kütüpaneleri hakkında bir istatistik yapmıştır. Bu istatistiğe göre Türkiyede Halkevi kütüpaneleri hariç olmak üzere (74) kütüpane vardır. Bu 74 kütüpaneye son bir sene zarfında 378,942 kişi girmiş, kütüpanelerdeki eserlerden istifade etmiştir. En fazla kütüpanesi olan şehir İstanbuldur. Bir sene içinde İstanbulda bu kütüpanelerde kitap okuyanların adedi 61,447 dir. İstanbuldan sonra Kayseri vilâyeti geliyor. Bir sene içinde burada 40,933 kişi kitap okumuştur. Üçüncü dereceyi Diyarbekir almaktadır. Burada 27,430 kişi, Ankarada 11,830, Eskişehirde 15,042, Niğdede 13,200, Konyada 12,605 kişi kitap okumuştur. İzmir diğerlerine nazaran çok az, yani ancak 6,206 kişi bir sene içinde memleket kütüpanelerinde tetkikat yapmış ve kitap okumuştur.

Köy mekteplerinde ıslâhat

Köy mekteplerinde, köylüyü az çalıştırmak ve onlara çok şey öğretmek için yeni usuller düşünülmektedir. Köylerde birer santral mektepleri açılması, bu mekteplerde vücude getirilecek kuvvetli bir radyo tesisatile büyük şehirlerde verilecek halk bilgisi ve köycülük hakkındaki derslerin köylülere dinletilmesi tasavvurlar meyanındadır. Radyo tesisatının bütün köylere tatbiki biraz müşkül olacağından her köye birer terbiye mütehassısı tayini mukarrerdir. Bütün orta tedrisattaki ve köy mekteplerindeki ıslahat programı yakın zamanda etrafıca belli olacaktır.

Mekteplerde sıra yerine masa

İlkmekteplerde talebenin sıralar yerine her biri için ayrı bir masa konularak bunların başında derslerini takip etmeleri kararlaşmış ve bazı ilkmekteplerde bu karar tatbika bile başlanmıştır.

Maarif idaresi yeni sene içinde bütün ilkmekteplerde bu usulün tatbikına karar vermiştir. Bunun için yeniden on ilkmektebe masa ve iskemle konması için hazırlığa başlanmıştır.

Şehir işler

Unkapanı köprüsü

Bir müddettenberi temiratına devam edilen Unkapanı köprüsünün parke döşenmesine ait ameliyesi bitmiştir. Birkaç gündenberi Köprünün dubalarındaki tamirata başlanmıştır. Bütün tamirat bir aya kadar bitecektir.

Bahçeler ve parklar

Belediye parklara ve umumî yerlere dair bir istatistik hazırlamıştır. Bu istatistiğe göre Belediye on sene zarfında parklarla umumî bahçelerin imarı ve ihyası için 1,145,622 lira sarfetmiştir. Bu paradan bahçelere 703,622 lira, Tepebaşının satın alınmasına 400,000 lira, Modadaki çocuk bahçesi için de 42 bin lira sarfedilmiştir.

Ölçülerde hilebazlar takip edilecek

Yeni ölçülerden istifade ederek tartılarda hile yapan esnaf hakkında çok şiddetli davranılması için Belediyede yeni tertibat alınmıştır. Belediye nizamnamesinde ölçülerde yapılacak hile ve tartılara karşı şiddetli cezalar tayin edilmiştir. Bu tatbik olunacaktır.

Şimdiye kadar şikâyetler üzerine birkaç esnaf hakkında takibatta bulunulmuştur.

Siyasî icmal

Son temasların neticeleri

İngiltere Hariciye Nazırı Paris ve Romada yaptığı temaslardan sonra Londraya avdet etti. Mumaileyhin hasıl ettiği intibalara ve vereceği malûmata göre İngiltere hükûmeti hattı hareketini tayin edecektir. Romada yapılan mülâkatlarda Paristeki gibi kat'i bir karara taahhütlere bağlanmamıştır. Yalnız mevcut büyük meselelerin halli için takip edilecek usul hakkında mühim bir itilâf yapılmıştır. Silâhları bırakma meselesinin arkası alınmadıkça Milletler Cemiyetinin değiştirilmesi meselesinin halline teşebbüs edilmiyecektir.

Silâhları bırakma meselesi ihzarî komisyonun beş sene ve konferansın iki sene devam eden mesaisi ve münakaşaları neticesi olarak son derecede nazik bir safhaya girmiş bulunuyor. Bu mesele her tarafı tatmin edecek surette halledilmediği bir zamanda Milletler Cemiyeti binasının temelinden tebdil ve ıslahına kalkışılması mevcut karışıklığı için den büsbütün çıkılmaz bir hale getirecektir. Bu noktada gerek İngiliz Hariciye Nazırı, gerek M. Musolini mutabık kalmışlar ve bütün kuvvet ve gayretlerini silâhları bırakma meselesinin halline temerküz ettirmeğe karar vermişlerdir.

Cemiyeti Akvamın değiştirilmesi geciktirilmiş olmakla beraber ıslaha muhtaç olduğu hakkında her iki devlet adamı ittifak etmişler ve yapılacak ıslahatın Milletler Cemiyetini zaifletecek yerde bilâkis takviye edecek ve hüküm ve nüfuzunu arttıracak bir gaye gütmeis hususunda mutabık kalmışlardır. Fakat bu esas hakkında vuku bulan itilâf çok müphem ve lâstiklidir. Çünkü Milletler Cemiyetinin ıslahı ve kuvvetlendirilmesi hakkında İtalyanın noktai nazarı ile bu müessesenin mevcut usulünden çok istifade eden Fransanın ve İngilterenin noktai nazarları arasında çok farklar vardır. İtalya, büyük devletlerden çoğunun Milletler Cemiyetinden uzak kalmasının sebeplerini araştırarak bu müessesede büyük devletlere küçük devletlerden fazla salâhiyet ve kuvvet verilmesini istiyor. Fransa ise müttefiklerini ve İngiltere de dominyon devletlerini düşünerek büyük ve küçük devletler arasında hukuk ve salâhiyet itibarile fark olmasına pek taraftar değildirler. İşte zaten meselenin esasında şimdiden derin noktai nazar farklarının mevcut olması da İngiltere ile İtalyayı bu meseleyi şimdilik tehir etmeğe sevketmiştir.

Cemiyeti Akvam meselesi hakkında itilâf sarih olmakla beraber silâhları bırakma meselesine velev ki usule ait olsa da sarih ve müsbet bir netice görünmemektedir. Roma mülâkatlarından sonra neşredilen resmî tebliğ gayet müphem ve elâstikidir.

Bu tebliği hem Fransızlar hem de Almanlar kendi lehlerine tefsir ediyorlar. Meselâ silâhları bırakma meselesi hakkında evvelce kullanılan (teslihattaki vaziyetin tadili) tabiri yerine şimdi (silâhları tahdit ve tenkis) denilmiş olması Fransızların çok hoşuna gittiği gibi Almanların itirazını celbetmemiştir. Bu mesele hakında müzakerelerin tesrii ve tatbik kabiliyeti olmıyan unsur ve maddelerin terki hakkında tebliğte kullanılan tabiri Fransızlar kendi noktai nazarlarının tervici ve Almanlar da silâhları bırakma mukavelesinin kendilerinin istediği veçhile sade ve amelî olmasının kabulü yolunda telâkki etmişlerdir. Resmî tebliğin elâstikî olması da İngiliz Hariciye Nazırı ile İtalya Başvekilinin hem Fransanın hem de Almanyanın noktai nazarlarını tatmin edecek bir sureti tesviye aradıklarına ve bu iki devlet arasında yapacakları tavassut ve telif teşebbüslerinde nasıl hareket edileceği hakkında bazı kararlara geldiklerine şüphe bırakmıyor.

MUHARREM FEYZİ

İnhisarlardaki kurs

İnhisarlar İdaresinin inhisarlarda çalışan memurlar için bir kurs açtığını yazmıştık. Bu kursun ilk devresi bayram ertesi nihayet bulacaktır. Memurlara kursta çok faydalı izahat verilmiş, inhisarlara ait maddelerin satış fiatleri ile şimdiye kadar neşredilmiş kanunlar kendilerine izah edilmiştir.

24 Ramazan — Perşembe
11 kânunusani

Sâat	İmsak	Tulû	Öğle	İkindi	Yatsı	Akşam
Ezanî	12 39	2 25	7 22	9 46	1 37	12
zevalî	5 39	7 25	12 22	14 47	18 37	17 00

SON TELGRAFLAR

Almanya ve Sar

Bir Fransız mecmuası «bu mıntakanın Alman toprağı olduğu itiraz götürmez bir hakikattir» diyor

Paris 10 (A.A.) — Volf ajansından: Cri de Lyon ismindeki haftalık mecmua Sar mıntakasındaki hakikî vaziyet hakkında dikkate şayan bir açık gözlülükle diyor ki:

«Sar mıntakasının bir Alman toprağı olduğu, bu mıntakada yaşıyan halkın her vakit Alman oldukları itiraz götürmez bir hakikattir.

Ediplerimiz, muharirlerimiz, Alsaslıların Fransaya merbutiyetle sadakatinden senlerdenberi takdir ve hürmetle bahsettiler.

Sar vatanına karşı gösterilen derin sevgiyi biz de ayni surette takdir etmeliyiz.

On beş sene süren ecnebi tahakkümü bu sevgiyi kuvvetlendirmekten başka bir netice vermemiştir.Bu satırları yazan bizlere fena yürekli Fransızlar nazarile bakılması muhtemeldir. Fakat biz, büyük bir yanlışlık halini almak tehlikesini gösteren bir davayı körükleyemeyiz.

Büyük harpte cephede döğüşen biz eski muharipler, Alman - Fransız anlaşması yolu üzerinde aşılmaz mânialar dikilmemesi için sesimizi yükseltmek hakkına malik bulunuyoruz. Bu kabil manialar, ancak İngilizlerin maddî menfaatine dayanan yurtseverlik duygusunun işine yarar.»

Berlin 10 (A.A.) — Alman ajansından: Sar hükûmet komisyonu tarafından Milletler Cemiyeti meclisine gönderilen rapor hakkında iyi malûmat alan Alman mehafiline göre, mezkûr rapor milliyetperver sosyalistlik hareketine karşı bariz bir muhalefet göstermektedir. Bu hattı hareket hiç te hayret edilecek birşey değildir. Çünkü Sar hükûmet komisyonunun bir memuru ve ayni zamanda mezkûr raporun başlıca taraftarlarından olan Ritzler Almanyada hakkında ceza takibatında bulunulan bir adamdır. Mezkûr raporun istinat ettiği vesikalar keza hükûmet komisyonunun istihdam ettiği Lehnert ismindeki Alman muhacirinin marifetleridir. Komisyon daha evvelce neşretmiş olduğu emirnameleri sonradan kendisine verilen vesikalarla muhik göstermeğe çalışmaktadır. Almanlıklarını müdrik olan Sar halkının fırkacılık göstermeksizin Alman cephesi içinde milliyetperverliğin yanında toplanmış olmalarının verdiği kızgınlık bu raporda bariz bir şekilde görülmektedir. Bu birliğe rağmen milliyetperver sosyalistlik aleyhinde eski fırkaların reislerini kullanmak istemesi Sar hükûmet komisyonunun Almanya ve Sardaki hars ve vatanperverlik birliğini nekadar az idrak etmekte olduğunu isbat ediyor. Mezkûr komisyonun ittihaz ettiği tedbirlerde milliyetperver sosyalistlikle komünizmi iki müfrit fırka olarak ayni seviyede tutması hakikatten nasibi olmadığını gösterir. Komisyon Rayş Almanları ile Sar Almanları arasındaki münasebatı kuvvetlendirmek için yapılmakta olan hareketi ecnebi fırkanın gayrikanunî icraatı şeklinde gösterebileceğini zannediyor. Bu da komisyonun hakikati bilmediğine delâlet eder. Çünkü Sar teşkilâtına göre hükûmet komisyonunun vazifesi hâlâ bugün Alman tabiiyetinde bulunan Sar halkını ancak hukukunu muhafaza etmektir. Sarın Alman halkı, memlekete yabancı olan hükûmet komisyonunun tahrikâtı karşısında sükûnetini ve intizamını muhafaza edecektir. Sar halkının birliğini sarsmak için az çok kapalı bir şekilde yapılan teşebbüsler bu birliği bilâkis tarsin edecek ve Alman vatanının sinesine dönmek yolundaki mücadelesinde bu halkı kuvvetlendirecektir.

Devlet Şûrasının bir kararı

Memurlar af kanunundan nasıl istifade edecek

Ankara 10 (A.A.) — 2330 numaralı af kanununun mer'iyet mevkiine konulduğu tarihe kadar memurin muhakemat kanunu mucibince memurlar haklarında yapılmış ve yapılmakta bulunmuş olan tahkikat evrakı üzerine Devlet Şûrasınca verilecek kararların şeklini tesbit eylemek ve af kanununun bütün idarî mercilerce ayni tarzda tatbikini temin etmek üzere Şûraca bunların bir formül içinde alınması düşünülmüş ve bazı esaslar kararlaştırılmıştır.

Bu esaslara nazaran ilk mercilerce af kanununun neşrinden sonra mer'i muhakeme kararı verilmiş ve ikinci derece mercilere gönderilmiş işler af kanununun şumulü dairesinde ise artık ikinci derece mercilerin bu hususu tetkikine lüzum yoktur. Lâkin bu kabil işler bu mercilerce ancak kanunen hakkı olanlar tarafından esbabı mucibe dermeyanı ile itiraz ve işin af kanununun şumulü dairesine girmediği beyan olunursa o vakit ikinci derece merciler bu noktadan işi tetkik ederler. İlk mercilerce af kanununun neşrinden evvel lüzum veya men'i muhakeme kararı verilmiş işler usulen ikinci derece tetkik merciine geldiği zaman suçun af kanununun şumulü dairesine girip girmediği noktasından tetkiki ile ona göre bir karar ittihazı iktiza eder.

Bu cümleden olan evrak için de karar ittihaz edilememesinden dolayı ikinci derecede tetkikine imkân kalmamış olanlar varsa vunların da aftan istifadeleri artık salâhiyettar mahkemece verilecek karara bağlıdır.

İspanyaya mukabele bilmisil

Ankara 10 (Telefonla)— İspanya, tüccarlarımıza karşı döviz vermemekte ve müşkülât çıkarmaktadır. Hükûmet, mukabele bilmisil olarak İspanyaya döviz verilmeyip bunların Merkez Bankasında bloke edilmesini muvafık görmüştür.

Kudüste yeni nümayişler hazırlanıyor

Kudüs 10 (A.A.) — Arap icra heyeti ramazanın sonu olan 16 ikincikânun günü hükûmetin Yahudi muhacereti hakkındaki siyaseti aleyhinde protesto nümayişleri yapılmasına karar vermiştir.

Hükûmet şehrin her tarafına beyannameler yapıştırarak nümayişçilerin alaylar tertip etmeden önce hükûmet memurlarından müsaade almalarını bildirmiştir.

Pariste büyük bir nümayiş!

2500 Aksion Fransez taraftarı polisle çarpıştı

Paris 10 (A.A.) — «Aksion Fransez» azaları dün akşam meclis civarında bağırarak ve tramvayların tekerlekleri altına fişekler koyarak bir nümayiş yapmışlardır.

Nümayişçiler polis ve süvari muhafızları tarafından dağıtılmıştır. Bu aralık bazı dövüşler de olmuş, birkaç kişi hafifçe yaralanmıştır. Takriben 250 kişi tevkif edilmiştir.

Paris 10 (A.A.) — Aksion Fransez» in dün tertip ettiği nümayişe iştirak edenlerin miktarı 2500 kişi tahmin olunmaktadır. Nümayişçiler sokaklarda ağaçların etrafındaki demir kafesleri sökerek polis memurlarına atmışlardır.

Zabıta kuvvetleri Dahiliye Nezareti üzerine de yürümek istiyen nümayişçileri geri atmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Gemilerimizin İspanya seferleri

Ankara 10 (Telefonla) — Martta İspanya ile seferlere başlıyacak olan Yelkencizade Lûtfi Bey burada dün İktısat Vekilile görüştükten sonra bu akşam İstanbula hareket etmiştir. İktısat Vekili, Lûtfi Beyin bu teşebbüsünden çok memnun olmuş, kendisine her türlü müzahereti vadetmiştir. Lûtfi Bey üç vapurla bu seferleri temin edecek, her seferde Romanya ve Bulgaristana uğrıyarak doğru İspanyaya gidecek avdette Marsilya ve Brendiziye uğrıyacaktır.

M. Heryo Çanakkaleye iki geyik hediye etti

Çanakale — M. Heryo Çanakkale belediye bahçesine iki geyik hediye etmiştir. Geyikler salimen Çanakkaleye gelmiştir. Çanakkale manzaralarını havi bir albüm bilmukabele kendisine hediye edilecektir.

Stavİskinin karısı kayboldu

Şamoniks 10 (A.A.) — Stavis - kinin cesedi tabuta konulduğu anda zevcesi ortadan kaybolmuştur. Kadının Parise gitmeğe çalıştığı zannedilmektedir.

Uzakşarkta bir ademi tecavüz misakı

Londra 10 (A.A.) — «Morning Post» gazetesine göre, Mançu hükûmeti yakında Sovyet Rusya, Japonya ve Mançuku arasında bir ademi tecavüz misakı teklifi yapmak niyetindedir.

Son gür

Dahilî istikraz tahvili almadınızsa alınız

Dahilî istikrazın B tertibi tahvillerinin satışı bu akşam kapanacaktır. Bu tahvilât, ecnebi bir banka müdürünün söylediği gibi, şu sırada, hatta bütün dünyada mevcut tahvillerin, en sağlamı ve en eminidir. Tahvil sahipleri her sene, bankaların verdikleri faizden daha yüksek bir faiz alacakları gibi ayrıca keşide edilecek piyangodan şanslarını denemek ve büyük ikramiyeler kazanabilmek imkânını da bulacaklardır.

Bu şekilde herkesin istifadesi gözetilerek hazırlanan dahilî istikrazının, ayni zamanda milî bir vazifeyi de istihdaf ettiğini takdir eden halk, tahvilleri almak hususunda çok uyanık ve hareketli davranmıştır. Şimdiye kadar tahvil almamış olanlara bu son günde fırsatı kaçırmamalarını tavsiye ederiz.

Ergani bakır hattı tamamen dahilî istikraz karşılığile yapılmaktadır. Ergani madenine kadar ihalesi yapılmış olan hattın Diyarbekire kadar geri kalan kısmının da önümüzdeki baharda ihalesi yapılmak üzere ihzaratı bitirilmiştir.

Romanyada siyasî buhran bitti

M. Titulesko, Hariciye Nazırlığını kabul etti

Bükreş 10 (A.A.) — Anadolu Ajansının Balkan hususî muhabiri bildiriyor:

Beş gündenberi devam eden müzakerelerden sonra M. Titulesko - nun bugün Hariciye Nezaretini kabul ve Kral nezdinde, Sinayada tahlifinden sonra Tataresko kabinesine kat'i surette teşekkül etmiş nazarile bakılabilir. Millî bir felâket neticesinde çok ağır bir vazife ve mesuliyet deruhte etmiş olan şimdiki Başvekil, genç, ateşin vatanperver, kuvvetli hatip ve bütün hayatında tam dürüstile tanınmış bir devlet adamıdır.

M.Tituleskonun kendisile beraber çalışmayı kabul etmiş olması, Başvekilin vazifesini büyük nisbette kolaylaştırmıştır.

Kendi tarihinde daima kanlı vak'alardan içtinap etmiş görünen Romanya milleti demir muhafızların son tethiş hareketi üzerine, bu zümre aleyhine şiddetli bir aksülamel göstermektedir. Bu itibarla yeni hükûmetin Romanya efkârı umumiyesi tarafından müzaherete mazhar olacağına itimat olunabilir.

Hariciye Nazırı M. Titulesko gibi beynelmilel bir şahsiyetle beraber Romanya tarihinin çok tehlikeli bir devrinde müşkül bir vazife deruhte etmiş olan Başvekil M. Tareskonun, milletteki temiz vatanperverlik kuvvetlerini ve intizam arzularını iyi kullanmak suretile, son elim buhrana bir nihayet verebilmeleri muhakkak görünüyor.

Siyah inci

Meşhur Jozefin Beyker İstanbula geliyor

Jozefin Beyker

Saray sineması meşhur zenci dansöz Jozefin Beykeri şehrimize getirmek için hükûmete müracaat ederek müsaade almıştır. Yalnız zenci dansözün bulunduğu memleketteki konsolosumuz İstanbul vilâyetinin tahriri müsaadesine lüzum görmüş olduğundan alâkadarlar dün vilâyete müracaatle bu müsaadeyi istemişlerdir.

Iktısat Vekili dün geldi

Sanayi programı istikraz yapılmadan tatbik edilecektir, lâzımgelen para temin edilmiştir

Birinci sahifeden mabat

daki arkadaşlarımıza söyledim. Memleket için çok faydalı bir işe teşebbüs ettik. Cumhuriyet hükûmetinin bunda muvaffak olacağında şüphe edilemez. Şimdi plânın tatbikına ait icraata girişeceğiz. Seyahatim burada bazı fabrikaları, sınaî ve iktısadî bazı müesseseleri ziyaret etmek içindir. Üç, dört gün burada kaldıktan sonra Ankaraya döneceğim. Oradan İzmire, sonra da Bursa ve Balıkesir yolile Edremide gitmem ve bilâhare tekrar İstanbula dönmem muhtemeldir. Bu seyahatimin bir ay kadar devam edeceğini tahmin ediyorum.

Yeni fabrikaların sermayesi

— Yapılacak fabrikaların sermayesini devlet mi temin edecektir?

— Hem devlet, hem de hususi sermayeler temin edecektir. Bu cihet tesbit edilmiştir. Hükûmet bu masarifi karşılıyacak paraya maliktir.

—Evvelâ bu fabrikalar inşa edildikten sonra bunları doğrudan doğruya Sumer Bank mı idare edecek, yoksa şirket halinde mi idare edilecektir?

— Sumer Bankın kanununda bu kabil müessesatın şirket halinde idare edileceğine dair maddeler vardır. Binaenaleyh şirket şeklinde idaresi lâzım gelmektedir.

Kat'iyyetle tekzip ediniz!

— Bu fabrikaların tesisi için bir istikraz akti mevzuubahis midir? Mevcut evrakı naktiyenin ikiye bölünmesi ihtimali var mıdır?

— Bu sayialar evvelce de kat'iyetle tekzip edilmisti. Biz hatta bunların şayia halinde bile akisler bırakmasını memleket hesabına mahzurlu görüyoruz. Böyle birşey kat'iyyen yoktur. Ve olamaz. Bunu en kat'i bir şekilde tekzip edebilirsiniz.

İktısat Vekilimiz, yanında bulunan Cumhuriyet Merkez Bankası Umumî Müdürü Salâhattin Beyi göstererek devam etti.

— Bana tevcih ettiğiniz suali beyefendiden sorunuz. Kendileri bu işin konuşulmasına bile tahammül edemiyor. Bu haberler şayiadan ibaret değildir. İmanı zaif olan kimselerin tereddüdünden ibarettir. Başvekil İsmet Paşa Hazretleri nutuklarında bunun kat'iyyetle aleyhinde bulunmuşlardı.

Türk parası en sağlam ve en emin paradır

Bunun üzerine Salâhattin Bey Ra - yisbank Umumî Müdürü Her Şahtın son iktisadî müzakerelerde altın mukabilinde mark yerine Türk lirası satın almağı tercih ettiğine dair olan beyanatına işaret ederek paramızın dünya piyasasının en emin ve en sağlam parası olduğunu söylemiştir.

Tedavüldeki para ihtiyaca kâfidir

Muharririmiz, Celâl Beyefendiden tedavüldeki evrakı naktiyenin piyasanın ihtiyacına kâfi olup olmadığını sormuş, şu cevabı almıştır:

— Bugün hali tedavülde bulunan paramızın ihtiyaca kâfi olduğundan şüphe yoktur. Hükûmet, memleketimizde bundan on sene evvel daha fazla buhran ve hayat pahalılığı mevcut olduğu zamanlarda yeni para çıkarmak ve yahut parayı ikiye bölmek gibi tedabire tevessüle lüzum görmemişken o zamana nazaran bugün hayatın hemen yarı yarıya ucuzladığı bir zamanda neden buna lüzum görsün? Para bir ihtiyaç mukabili olarak çıkarılır.

Tesis edeceğimiz fabrikalar memleket hesabına mühim varidat membaları temin edecek birer müessese olacaklar ve ithalât ve ihracatımızı tamamile tevzin edeceklerdir.»

Bakırköy fabrikasında

Celâl Bey, dün saat on dörde kadar Ayaspaşadaki ikametgâhında istirahat etmiş ve müteakiben İş Bankasına gitmiştir.

Vekil Bey, banka erkânile görüştükten sonra refakatlerinde İzmir meb'usu Osmanzade Hamdi ve Denizyolları İşletmesi Umumî Müdürü Sadettin Beyler olduğu halde Sumer Bankın Bakırköyündeki pamuklu mensucat fabrikasına gitmişler ve esaslı tetkikat yapmışlardır.

Celâl Bey, inşaatının yarısı bitmiş olan yeni tesisatın epey ilerlemiş olmasından memnuniyetini izhar etmiş ve muayyen zamanda işe başlamak mümkün olup olmıyacağını sormuştur.

Fabrika müdürü, evvelce karar - laştırıldığı veçhile yeni fabrikanın haziran sonunda tamamlanarak temmuz iptidasında faaliyete geçece - ğini, senede sekiz buçuk milyon metre pamuklu mensucat çıkaracağını, bu imalât için lâzım gelen pamuk ipliklerinin de fabrikada yapılacağını, yeni fabrikada çalıştırılacak Türk ustalarının yetiştirilmekte olduğunu, bu maksatla sanayi mektebinden mezun 40 gence fabrikada tatbikat gösterilmekte olduğunu söylemiştir.

Eski fabrika gezildikten sonra müdürlük odasında fabrika erkânile birlikte bir saat kadar kalmarak pamuklu mensucat ihtiyacını karşılıyacak tedbirlerin tatbikatı ve bu yolda Sumer

Iktısat Vekili ile beraber şehrimize gelmiş olan İzmir meb'usu *Osmanzade Hamdi Bey*

Bank müesseselerinin deruhde edecekleri işler hakkında görüşülmüştür. Vekil Bey, burada hazırlanmış olan plânlar üzerinde tetkikatta bulunmuş ve Bakırköy bez fabrikasının ihtiyaçlarını ehemmiyetle nazarı itibara almıştır. Bu meyanda, yeni inşaatı biran evvel ikmali temin edecek müstacel bazı tedbirler de kararlaştırılmıştır.

Pamuk istihsalâtının ıslahı

Vekil Bey, bir taraftan sanayileşme programı tatbik olunurken, diğer taraftan mevaddı iptidaiye ihtiyaçlarının da gözönünde tutulduğunu, pamuk istihsalâtının ıslahı için Ziraat Vekâletile temas ettiğini, Kayseri ve Nazilide açılacak fabrikalardan başka Konya Ereğlisinde de bir bez fabrikası vücude getirileceğini, birkaç güne kadar bu hususta hazırlıklara başlanacağını, dahilde mevaddı iptidaiye ihtiyacı temin edilinciye kadar hariçten getirileceğini söylemiştir.

Görüşmeler esnasında memleketin ince patiska gibi mensucat ihtiyaçlarına da temas edilmiştir.

Ereğlide yapılacak fabrika en ince pamukluları da yapmağa müsait olacaktır. Maamafih Bakırköyündeki yeni fabrikada, piyasada en ziyade sarfedilen neviden patiskalar yapılabilecektir. Burada köylüler için mevcut ucuz pamuklu elbise de imal olunacaktır.

Muamele vergisi

Hasbıhal arasında sanayicilerden Hacı Recep Bey, küçük sanayi müesseselerine bahşedilen muamele vergisi muafiyetinden kıymeti 10,000 liradan yüksek fabrikaların istifade etmemesi çok müskülâtı mucip olduğunu ve sanayiin inkisafına tesir ettiğini söylemiştir. Vekil Bey, bu sikâvetleri ehemmiyetle nazarı dikkate alarak muamele vergisi meselesile Ankarada meşgul olacağını beyan etmiştir.

İplik imalâtı

Konya Ereğlisinde açılacak bez fabrikasında, iplik imalâtı için, fabrikanın ihtiyacı fevkinde tesisat yapılacağından burası memleketimizin diğer yerlerindeki iplik ihtiyacını da kısmen temin edecektir.

Vekil Bey. Bakırköy bez fabrikasında saat on altıya kadar kalmış ve tetkiklerinden çok iyi neticeler aldığını ve ümitleri kuvvetlenmiş olduğunu söyliyerek ayrılmışlardır.

Havuzlar ve fabrikalarda

Bunu müteakip Haliçteki havuzlar ve fabrikalar müdürlüğünün tesisatı ziyaret edilmiştir.

Vekil Bey, buradaki tesisatın bütün vapurlarımızın tamiratını temin edecek bir hale getirilmesi için lâzım gelen kolaylıkların temin edileceğini, Halicin temizlenmesi ve köprülerin muntazam açılması meselelerile meşgul olacağını fabrika müdürü Cemil Beye bildirmiştir.

Havuzlardaki tetkikat esnasında ecnebi limanların mümasil müesseselerile rekabet edebilmek için vapurların havuzlanma ücretlerinin tenzili de görüşülmüş ve bu hususta tetkikat yapılması kararlaştırılmıştır.

Vekil Beyin tetkikatı dün geç vakte kadar devam etmiştir.

Vekil Beyin ihtısasları

Celâl Beyefendi, fabrikalarda ihtisasatı hakkında, kendisine refakat eden muharririmize şunları söylemiştir:

«— Sumer Bankın Bakırköyündeki bez fabrikasında, müstakbel fabrikalar için lâzım gelen ustaların yetiştirilmesinden çok memnun oldum. Bu, ilerisi için çok kuvvetli bir adımdır. Yetiştirilmekte olan Türk gençlerinin miktarı istikbaldeki işlerimiz düşünülerek arttırılacaktır. Bunlar çok kıymetli elemanlar olacaklardır.

İktısat programımızı, evvelce söylediğim gibi normal tedbirlerle muhakkak başaracağız. İstikraz mevzuubahis değildir. Fabrikaların kurulması için lâzım gelen para temin edilmiştir. Yeni kuracağımız fabrikalar, muayyen bir zamanda bütün masraflarını çıkaracaklar ve sonra hazineye varidat getireceklerdir. Zaten her teşebbüsümüzü ancak verimli olduğuna kanaat husule geldikten sonra yapıyoruz.

Hükûmetin çalışacağı sahalar hariçinde hususî teşebbüslerle de yapılacak birçok sınaî işler vardır. Bu yolda halkın hususî teşebbüslerine ve çalışmalıstiyen sermaye sahiplerine bütün kuvvetimizle muzaheret edeceğiz.

Haliçteki havuzlar ve fabrika asrî bir hale getirilecek, yalnız Türkiye ticaret filosunun tamiratile kalmıyarak gelip geçen ecnebi gemiler için de memnuniyetle aranılacak bir müessese olacaktır.»

Vekil Bey, bugün hava müsait olduğu takdirde Vekâlete merbut müesseselerle fabrikaların tetkikatına devam edeceğini ve Boğazicindeki kendir ve halat fabrikasını da tetkik edeceğini söylemiştir

Muafiyet listeleri

Celâl Bey teşviki sanayi kanununun temin ettiği gümrük muafiyet listelerinin kaldırılacağı şayiası hakkında şu izahatı vermiştir:

«— Sanayi müesseselerinin getirttikleri iptidaî maddelere ait gümrük muafiyeti kaldırılmıyacak, yalnız şekli değiştirilecektir. Şimdiki takdir esası yerine, bütün alâkadar müesseselere seyyanen istifade hakkını veren bir gümrük himayesi konulacaktır. Bu suretle muafiyet işinin umumî bir şekle sokulmasından sanayiciler memnun olacaklardır.»

Sumer Bank Müdürü

Sumer Bank müdürü Nurullah Esat Bey evvelki gün Ankaradan şehrimize gelmişti. Nurullah Esat Bey rahatsız bulunduğu için iki gündenberi evinde istirahat etmektedir. Nurullah Esat Bey iyileştikten sonra bir müddet İstanbulda kalacak ve beş senelik iktısadi programa dahil bulunan sanayi işlerinin İstanbula ait kısımlarile iştigal edecektir. Nurullah Esat Bey bu meyanda, Bakırköy fabrikasında yapılmakta olan ilâve tesisat işile de alâkadar olacaktır.

HEM NALINA MIHINA

Yerinde bir tamim

Dünkü gazetelerde şu haber intişar etti:

Metre sisteminin kanunen kabul ve tatbiki üzerine fiat ve miktardaki değişikliklerden haksız istifadeye kalkıştıkları görülen satıcılar hakkında Dahiliye Vekâleti Vilâyet ve Belediyelere bir tamim yaparak bu kabil halleri, teftişler neticesinde sabit olanların ihtikâr veya adi hırsızlık suçile maznun addedilerek tutulacak zabıt varakalarile birlikte derhal mahkemelere gönderilmeleri bildirilmiştir

Vekâletin bu tamimini memnuniyetle karşılamamak kabil değildir. Çünkü büyük müesseseler değilse de bazı küçük dükkânlar, ölçülerin değişmesinden istifade ederek pervasızca halkı soyuyorlardı. Bu, ölçü inkılâbına karşı âdeta bir ihanetti ve cezasız kalmaması lâzımdı. Hem de soyulanlar kimlerdi bilir misiniz? Okkaya, kiloya, hesaba kitaba pek aklı ermiyen zavallılar, bilhassa hayatlarını bin müşkülâtla temin eden ihtiyar kadınlar.

Ölçü inkılâbının, birkaç açıkgöz muhtekirin cebini doldurmak için yapılmış olmadığını bunlara şiddetle göstermek hükûmetin vazifesi, borcu idi. Onun içindir, ki Dahiliye Vekâletinin bu tamimini memnuniyetle karşılıyoruz. Fakat Belediyeler ve hükûmet daireleri, bu tamimi yalnız okuyup hıfz ile iktifa etmemelidirler. Bu iş mütemadî bir teftiş ve murakabe ile takip edilmedikçe ve birkaç muhtekir, şiddetle cezalandırılmadıkça, ölçüler vesilesile yapılan ihtikârın önüne geçilemez. Onun için alâkadar daire ve memurların da tamimin tatbikında onu yazanlar kadar hassas davranmalarını istemek hakkımızdır.

***

Bu Çurçil, o Çurçil değilmiş

Küçük kardeşimiz Felek, ölen Çurçilin, İngilterenin eski Bahriye Nazırı Çurçil olmadığını yazarak benimle alay ediyor. Elimde İngilteredeki Çurçillerin bir salnamesi olmadığı ve Türkiyede bir tek Çurçil meşhur olduğu için Anadolu Ajansının öldüğünü ehemmiyet vererek bildirdiği Çurçili, pek tabiî olarak eski Bahriye Nazırı Çurçil zannetmiştim. Bir teşrifatçı gibi İngiliz ricalini ezber bildiği için arkadaşını tebrik ederim. Asıl hedefim, Çanakkale zaferini bilvesile bir daya yadetmek olduğu için, Bahriye Nazırı Çurçil ölse de, ölmese de mevzuum kuvvetinden birşey kaybetmez.

Arasıra benim yanlışlarımı bulup çıkarmaktan zevk alan dostuma, basılmadan evvel kendi gazetesini de bir kere gözden geçirmesini tavsiye ederim. Bu suretle daha faydalı bir hizmet ifa etmiş olur.

Cengiz Han

TEFRİK: 85 — Yazan: M. TURHAN

Cengiz bütün hayatında casusluk işine büyük yer ve büyük ehemmiyet vermişti

Bu düşünce ve bu hınçla Don nehri istikametinde ilerlediler, bir hamlede Rusları geri püskürttüler, fakat artlarına düşmediler, Kırıma girdiler. Oraya gelmezden evvel Venedikli - lerle dostlaşmışlardı. Orta zaman ta - rihinde söyle böyle bir İngiltere rolü oynamış olan Venediğin Kırımda mühim menfaatleri vardı Bezirgânlığa germi veren bu Avrupalı devlet, Kırımda insan ticareti de yapardı, etraftan delikanlılar getirterek onları ucuzca satın alır ve bilhassa Mısıra götürüp yük - sek fiatle satardı. İşte Mısırdaki kölemenler zümresini ve devletini Vene - diklilerin sattığı bu hür kanlı gençler kurmuşlardır.

Kırımda Venediklilerle Cenevizlile - rin ticarî menfaatleri rakip vaziyette idi. Cebe ile Söbütay, dost tanıdıkları Venedik Cumhuriyetini iltizam ettiler, Cenevizlileri hırpaladılar, onların -şimdi Soldaya denilen- Sodak sehrindeki tezkâhlarını. ambarlarını altüst edip bıraktılar. Fakat hedefleri başka idi. Büyük Tuna suyuna varmak, bu su - yun kenarında yaşıyan Macarları da kendi bayrakları altına almak istiyor - lardı. Bir tarihçinin dediği gibi; ma - demki oralarda da Türk vardı, onları da bütün Türkler Kaanına bağlamak lâzımdı.

Cebe ile Söbütay Tunaya akın yapmayı tasarlarlarken bozgun Kıpçak - larla Ruslar bir intikam harbi hazırlı - yorlardı. Kıpçakların başbuğu Kutan, Kiveften ve her yerden gelen Rusla - la birleşip mühim bir ordu toplamıştı. Cengizin iki yılmaz kumandanı, bu müttefik orduyu ilkin ikiye ayırdılar. Sonra birer birer tepelediler. Bir harp günü yalnız Kiyef Ruslarından on bin kişi can verip gitmişti. Cebe ile Söbütay, sade bir zafer kazanmış olmuyorlardı. Belki Türkten vergi alan Rus - lara ders vermis ve yabancılarla birlesen Kıpcakları da -başkalarına ibret örneği olacak surette- tedip etmiş oluyorlardı.

Cebe bu harpten sonra orduyu Söbütayın emrinde bıraktı, Karakuruma döndü. Daüssılaya tutulmuştu, özyurdunun istiyakile manevî ıstıraplar geçiriyordu. Vücutçe de çok yıpranıktı. Akla şaşkınlık veren mesafeleri durmadan dinlenmeden aşmak, hergün bir savaş yapmak değil; fakat içki onu bitirmişti. Özyurttan uzakta ölmekten korkuyordu, son demlerinde beşiğinin sallandığı yerin kokusunu duymak istiyordu. Orada, kundaklandığı yerde gözlerini hudutsuz mesafelerin ilerisine uçurarak kurulmasında pek büyük emekleri geçen büyük binanın azametini temaşaya dalacaktı. İşte bu iştiyak ve bu ihtiyaçla yurduna döndü, Türk birliğini tamamlamak vazifesini Söbütay deruhde etti.

Bu cereyanı fasılaya uğratmamak için aziz okuyucuların biraz daha Avrupada kalmalarını, Söbütayı takip etmelerini rica edeceğim: Söbütay, yalnızbaşına kalınca ilkin şimale çıktı, Moskova üzerine yürüdü, her adımda bir zafer kazandı, Rusları ormanlara sürdü, adeta yurtsuz sürüye çevirdi. Sonra, isyan etmiş olan Kafkasyaya indi, bu mıntakada oturanları bir daha karışıklık çıkaramıyacak bir hale getirdi, oradan Lehistana doğru hareket etti.

Önüne ne müfreze, ne ordu çıkıyordu. Ural eteklerinden Dinyepere kadar, Dinyestere kadar bütün o engin kıt'a, cihangir ordunun önünde sessiz bir rükû ile iğiliyordu, dağlar boyun kıryordu, sular kaside okuyordu. Bu sebeple Söbütay için bir meydan harbi yapmak, yüzlerce muzafferiyete yeni yeni ilâveler yapmak fırsatı ele vermiyordu. O. sadece şehir, kasaba ve kale düşürerek ilerliyordu. Ruslar, açık bir temastan kaçarak böyle kalelere kapandıkça Türkler gülüyorlardı, «minicik domuzlar gene dama girmiş» diyorlardı.

O devirlerde mukaddes bir şehir sayılan Kiyef te alındıktan sonra Söbütay durdu, bir müddet dinlenir ve ordusunu dinlendirir gibi göründü. Halbuki maksadı, Macaristana bir alay casus gönderip malûmat almak, halkı kışkırtmak, fitneler uyandırmaktı. Cengiz, bütün hayatında bu işe, casusluk işine büyük yer ve büyük ehemmiyet vermişti. Söbütay da büyük hakanın emrine uyarak ayni işi yapıyordu. O - nun casusları Parise: Evet, hayret et - meyiniz; Parise kadar gitmişlerdi. Yedi yüz sene sonra Avrupa ve bilhassa İngiltere, Cengizin bu hareketini muvaffakiyetle taklit etti, Cihan Harbin - de her devlet resmî ordusu kadar ca - sus ta kullandı!

Söbütayın Macaristana girmeğe hazırlandığı sırada bu aslen Türk mille - tin dahilî vaziyeti şu şekilde idi.

1 — Kral Bela ve onun dayandığı fırka.

2 — Halk fırkası

3 — Papaz takımı

Kral Bela, halk üzerinde müstebit bir idare kurabilmek ve hiç olmazsa tahakkümden korunmak için Söbütayın kaçırdığı Kıpçaklara fazla yüz veriyordu. Hatta Kıpçak Kralı Kutana da memleketinde yer göstermişti, hür - met ediyordu. Kıpçaklar, mülteci oldukları halde Macarlardan çok yük - sek mevki işgal etmişlerdi. Yerli halk bunlara Kumam diyorlardı ve kendilerini çekemiyorlardı. Hakları da vardı. Çünkü bir Macarla bir Kuman, mahkemeye gitse dava, yüzde yüz Macarın aleyhine neticeleniyordu.

(Mabadi var)

SPOR

Lik maçları

Fenerbahçe - Beşiktaş, Galatasaray - İstanbulspor karşılaşıyorlar

İstanbul Futbol heyeti riyasetinden:

12/1/1934 cuma günü icra edilecek resmi lik müsabakları:

Taksim stadında - Saha komiseri: Salâhattin Bey.

Fenerbahçe - Beşiktaş B takımları saat 11 hakem Ahmet Adem Bey.

Eyüp - Kasımpaşa 1 inci takımları saat 12,45 hakem Rüştü Bey.

Fenerbahçe - Beşiktaş 1 inci takımları saat 14,30 hakem Kemal Halim Bey.

Yan hakemleri: Ahmet Adem, Halil ve İbrahim Beyler.

Fener bahçe stadında - Saha komiseri: Muslih Bey

Galatasaray - İstanbulspor B takımları saat 11 hakem Mehmet Rüştü Bey.

Hilâl - Anadolu 1 inci takımları saat 12,45 hakem İzzet Muhittin Bey.

Galatasaray - İstanbulspor 1 inci takımları saat 14,30 hakem Basri Bey.

Yan hakemleri: Sinan, Ekrem (Hilâl) Beyler.

Beşiktaş (Şeref) stadında - Saha komiseri: Nuri Bey.

Eyüp - Kasımpaşa B takımları saat 10 hakem Adnan, Halit Galip Beyler.

Süleymaniye - Beşiktaş Genç takımları saat 11,15 hakem Ahmet Adem Bey.

Vefa - Kumkapı - İstanbulspor Genç takımları saat 12,30 hakem Sadi Bey.

Eyüp -Fenerbahçe Genç takımları saat 13,45 hakem Sadi Bey.

Voleybol maçları

İstanbul mıntakası Voleybol heyetinden:

12/1/1934 cuma günü Galatasaray lokalinde yapılacak lik maçları:

Feneryılmaz - İstanbulspor saat 16 hakem Hadi Bey.

Topkapı - Vefa - Kumkapı saat 16,30 hakem Necmi Bey.

Beşiktaş - Hilâl saat 17 hakem Ekrem Bey.

ARTiSTiK
sinemasında
JOSE MOJiKA
Tatlı ve nevazişkâr sesi ile en mükemmel melodilerini
ÇİNGENE KRALI
filminde taganni ediyor.
Bu filimde çingene raks ve musikisi pek mükemmeldir.
ilâveten Fox Journal

GÜSTAV FRÖLİCH
GÜNEŞ DOGARKEN
Filminde: ANNA BELLA ile beraber fransızca konuşuyor.
Pek yakında... sinemasında

Bugün
MİLLÎ sinemada
Karım Beni Aldatırsa
Şimdiye kadar yapılan Türkçe operet filimlerinin en güzeli. Son günlerinden istifade ediniz.
Matineler: 2,5 - 5 gece tam 9 da

Bu akşam
ASRÎ
sinemada
4 yıldız ve 200 dansöz tarafından temsil edilen
42 nci SOKAK
büyük film başlıyor
İlâveten: Zengin Varyete
Duhuliye 20 kuruş

İstanbul Baro heyeti bugün geliyor

Baro heyeti umumiyesi içtimaa davet olunarak kongre mukarreratı mevzuu bahsedilecektir

Izmirde Avukatlar kongresinin içtimaı

İzmirdeki avukatlar kongresine iştirak eden İstanbul Baro reisi Halil Hilmi Beyle diğer iki murahhas aza bugün şehrimize döneceklerdir. Müteakıben Baro heyeti umumiyesi içtimaa davet edilecek, kongre ittihaz edilen müfredat bir defa da burada konuşulacaktır. Bu müzakerenin ehemmiyetli olacağı tahmin ediliyor.

Kürk kaçakçılığı hakkında

Kürk kaçakçılığile suçlu bir Macarın tevkif edilerek ihtısas mahkemesine verildiği yazılmıştı. Bu haberde suçlunun ismi yanlışlıkla M. Golt olarak geçmisse de, maznunun adı M. Adolf Gotlibtir. Bu hâdisenin; kürk taciri müteveffa M. Golt ve yahut ailesi efradile alâkadar zannedilmemesi için bu noktayı tavzih ediyoruz. Esasen geçen sene vefat etmiş olan M. Golt Macar değil Rustu.

M. Gotlibin yakınları ne diyor?

Mevkuf M. Adolf Gotlibe gelince, kendisini yakından tanıyan şehrimizdeki Macarlar, böyle bir kaçakçılıkla kat'iyyen alâkadar olamıyacağını söylemektedirler. Bunlardan biri, hâdise münasebetile bildiklerini dün söyle anlatmıştır:

«— M. Gotlib Macirastanda maruf bir zengindir ve bir parke fabrikasının sahibidir. Burada bir parke fabrikası acmak için gelmisti. Kendisi de, Türkiyenin Peşte sefaretinden hüviyetinin telefonla sorulması dahi, içtimaî mevkii hakkında bir fikir verebileceğini söylemiştir. M. Gotlib burada Tokatlıvanda oturuyordu. Kendisi değil 75 ser liralık iki kürk için, hiçbir suretle kacakcılığa tenezzül edecek adam değildir. Hâdise şu suretle olmuştur:

Buraya gelen Macar kadınlardan ikisi, fevkalâde parasız kaldıkları için kürklerini satarak yol parası tedarikine mecbur olduklarını ileri sürmüşler ve maruf bir kürkçüye müracaat etmişlerdir. Gotlib bunların ricaları üzerine sadece kürkçü nezdinde bir tavassutta bulunmuştur. Kürkler de kendisinin değil bu kadımlarındır.»

Adliye tahkikatı, tabiî, maznunun vaziyetini tesbit edecektir.

Maznun dün sorguya çekildi

M. Gotlib istintak dairesine verilmiş ve dün sorguya çekilmiştir. Kendisi tahliyesi için bir istida da vermiştir.

Davetler

C. H. F. Şişli nahiyesi idare heyeti riyasetinden:

Nahiyemiz kongersi ikincikânunun 11 inci perşembe akşamı saat 20 buçukta Rumeli caddesindeki nahiye merkezinde toplanacağından nahiyeye bağlı ocak azalarının hazır bulunmaları rica olunur.

* *

Konya Lisesinden Yetişenler Birliğinden:

Bugün saat 17,30 da Halkevinde Doçent Dr. Sadi Bey tarafından «Türkte kendisine güvenme gücü» atlı bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

* *

Ortaköy Fıkaraperver cemiyeti kâtibi umumiliğinden:

Cemiyetimizin senelik kongresi 12/1/934 cuma sabahı saat 10 da C. H. Fırkası Ortaköy ocağında toplanacaktır. Bütün azanın teşrifleri rica olunur.

* *

Vefa - Kumkapı İdman yurdundan:

Her sporun daha muntazam bir surette idaresi için tâli heyetler teşkil edilecektir. 12/1/934 cuma günü sabalı saat 11 de umum futbolcuların iştirakile futbol heyeti intihap edilecektir. Bu şubeye mensup azanın behemehal teşrifleri.

Darüşşafakada müsamere

Yarın Darüşşafakanın 1932-3 senesi mezunlarının ayrılık müsameresi saat 7 buçukta mektebin konferans salonunda verilecektir. Müsamerede Aynarozkadısı namındaki piyes talebe tarafından temsil edilecektir.

Bu akşam saat 19,30 da
LÜKÜS HAYAT
Büyük operet
Yazan: Fikrem ve Cemal Reşit Beyler
UMUMA
İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

FRANSIZ TİYATROSU
MADAM MARİKA KUTOPULİ heyetinin temsilleri.
Bugün saat 17 de tenzilâtlı fiatlerle matine
KOZMİKİ KİNİSSİS
Akşam saat 20,45 te
DEMOİSELLE

Üniversite talebesi ve Asrî lisanlar
Asrî dilleri öğrenmelerini kolaylaştırmak maksadile
BERLİTZ mektebi
müdüriyeti; fransızca, ingilizce ve almanca beher kurs 12 talebeden ibaret olmak üzere ve talebe başına ayda 3 liralık bir ücret mukabilinde 6 aylık kurslar açmaktadır. Bu kurslara ancak hüviyet cüzdanlarını ibraz eden talebe kaydedilebilecektir.
Kayit müddeti 1 ilâ 15 K.sani
Beyoğlu. 373 istiklâl caddesi
11851

10 Kânunsani Pazar
Akşamı: TÜRK Sinemasında

BOGAZİÇİ ŞARKISI

DAVET
Memleketimizde bu güne kadar yapılan en güzel türkçe film
Milyon Avcıları
Rejisör: ERTUGRUL MUHSİN
Oynıyanlar: Feriha-Melek - Neclâ - Ferdi - Nuammer - Mahmut ve HAZIM
Bugün saat 10,30 da İPEK sinemasında Matbuat erkânına gösterileceğinden, şehrimizin sinema ve film müesseseleri müdirlerile sinemamızin serbest duhuliye kartını havi dostlarımızın teşriflerini rica ederiz.

Bu akşam
TÜRK Sinemasında
MERKEZ TAYYARE FİLOSU
RİCHARD BARTHELMES
İlâveten: Fattinin 2 kısımlık komedisi ve Pathe Journal
Fransızca sözlü şaheser

Bugün matinelerden itibaren
İPEK
Sinemasında
CLARK GABLE
ve
KAROL LOMBARD
tarafından fransızca sözlü
olarak ibda edilen
Kadın ve Kumar
isimli muazzam film takdim edilecektir. Bu filmde Pokere müptelâ hilekâr bir kumarbazın şayanı hayret macerası müessir bir surette gösterilmektedir
Ayrıca: Paramount gazetesi

Bu akşam SARAY (Eski Glorya) da
RAMON NOVARRO ve MYRNA LOY
Nil Şarkısı
filminde görüneceklerdir. Bu film Mısırın saray ve ormanlarında cereyan etmektedir

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Mercanda Dayehatun mahallesinde Küçük yeni handa orta katta 13 numaralı oda, muhammen 700 lira üzerinden, peşin para ile 25 kânunusani 934 perşembe günü saat 14 te kadar pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin müracaatleri. «M.» (7127)

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA:

12,30 gramofon - 18 orkestra: I. Gluck (Ouverture Rusland und Iu mil); 2 — Delibes (suite Sylvia); 3 Strauss (Valse Yugen Liebe.) - 18,4 alaturka saz - 20 ajans haberleri.

İSTANBUL:

17,30 gramofon - 18,30 orkest ve türkçe tangolar - 19,30 Kemal N yazi Bey ve arkadaşları - 21 gramo fon ve ajans haberleri - 21,30 Serv Hanımın iştirakile Bedayii Musiki.

VİYANA:

18,20 konser saati: (Schubert, Be hoven, Wagner) - 19,05 konferans lar - 19,55 şarkı konseri - 20,55 havi disler - 21,05 Budapeşteden naki Macar halk musikisi - 22,35 havadis ler - 23,05 orkestra konseri.

BÜKREŞ:

18,05 muhtelif konser parçaları 20,05 konferanslar - 20,40 operada ki temsilin nakli.

BUDAPEŞTE:

18,35 gitar konseri - 19,05 konfe rans - 19,35 plâk neşriyatı - 20,35 m sahabe - 21,05 Macar akşamı: (İm Magyari tsigan orkestrası tarafında konser) - 22,35 havadisler ve caz bant - 23,50 opera orkestrasının kon seri: (Mozart, Mendelssohn ve Schubert'in 6 ncı senfonisi.

Sehit yetimlerine

Kadıköy Askerlik şubesinden:

1 — Her sene olduğu gibi 934 senesi ait İnhisarlar ikramiye defteri yapılağından Kadıköy Askerlik şubesinde kayitli bulunan zabit ve nefer şehit yetimlerinin şimdiden şubeye müracaatle kayitlerini yenilemeleri icap eder.

2 — Müracaatler 15/1/934 ten itibaren kabul olunacaktır.

3 — Malûl zabit ve neferlerin müracaat günleri ayrıca tesbit ve ilân edilecektir.

Yeni eserler

AHMET HAŞİMİN ŞİİRLERİ

Son neslin hayal itibarile en mühim şairi hiç şüphe yok ki merhum Ahmet Haşimdir. Türk edebiyatında senbolist ilk güzel şiirleri bize muhakkak surette Ahmet Haşım vermiş bulunuyor. Bu kıymetli şairin Piyale, Göl Saatleri gibi muhtelif kitapları memlekette büyük bir tesir bırakmış ve bu güzel eserleri herkes seve seve okumuştur. Fakat onun muhtelif mecmualarda gazetelerde intişar eden cidden güzel bazı parçaları dağınık bir halde idi. Hususile onun gayrimatbu bazı eserleri de vardı. İşte Sühulet kütüphanesi bu defa bu müteferrik ve gayrimatbu şiirleri onun diğer matbu eserlerinde olduğu gibi büyük bir külliyat halinde ve cidden bedii bir nefasetle neşretti. Eczası 100 ve ciltlisi 125 kuruş gibi değersiz bir fiatle satılan bu çok mühim eseri; bütün münevverlere tavsiye ederiz.

SÜLEYMAN NAZİF

Namık Kemalden sonra memleketimizin en ateşli ve heyecanlı şiirlerini vücude getiren şahsiyet hiç şüphe edilemez ki Süleyman Naziftir. Onun hakkında bugüne kadar toplu bir eser maalesef neşredilmemişti. İşte birçok eserlerile tanınmış olan kıymetli müellifimiz İbrahim Alâettin Bey, bugün bu noksanı tamamlamış bulunuyor.

İbrahim Alâettin Beyin bu eseri Süleyman Nazifi edebî, bedii noktai nazardan fevkalâde büyük bir kudretle tahlil eden yegâne eserdir. Ve bu mühim kitapta Süleyman Nazifin en güzel manzumeleri ve nesirleri toplu bir halde bulunmaktadır. Eczası 150 ve ciltlisi 180 kuruş olan bu büyük cildi bütün karilerimize hararetle tavsiye ederiz. Sühulet kütüphanesi çıkarmıştır.

HALK EDEBİYATI

On beş senedenberi memleketimizde halkiyat ve harsiyatımıza ait cidden faydalı eserler intişar etmektedir.

İçtimaiyat, lisaniyat ve edebiyat noktai nazarından fevkalâde ehemmiyeti haiz olan bu tetkiklerin kıymetini bugün anlıyamıyan hiçbir münevver gösterilemez.

Uzun senelerdenberi bu sahada tetkiklerde bulunarak «Halk edebiyatı şiir ve dil örnekleri» unvanlı kıymetli bir eser vücude getiren Murat Bey cidden tebrike lâyıktır.

Bu mühim eserde birçok koşmalar, destanlar, divanlar, semailer mevcut olduğu gibi mahallî bir takım öz türkçe lûgatler de bulunmaktadır. Bazı halk şairlerinin tercümeihallerini de ihtiva eden ve (530) sahifeden ibaret bulunan bu büyük eser, Sühulet kütüphanesi tarafından fevkalâde nefis bir tarzda tabettirilmiştir. Eczası 175 ciltlisi 200 kuruş olan bu eseri bütün karilerimize tavsiye ederiz.

(1161)

İLÂN

Osmanlı Bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu devairi, Şeker Bayramı münasebetile kânunusaninin 17 nci çarşamba ve 18 inci perşembe günleri kapalı bulunacaktır.

TEŞEKKÜR

Sevgili babamın üfulü dolayısile gerek cenazeye gelen ve gerek bizzat taziyede bulunan zevatı kirama, telgraf ve mektup yazarak kederimize iştirak eden ehibba ve tanıdıklara teşekkürlerimizin muhterem gazetenizle iblâğını rica ederim efendim.

Merhum Sait Beyin ailesi namına mahtumu Reşat Yılmaz

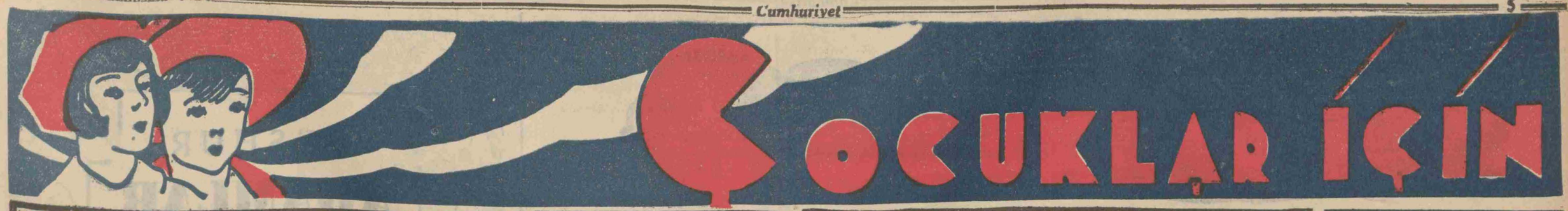

KISA HİKÂYE

Sünger Avcıları

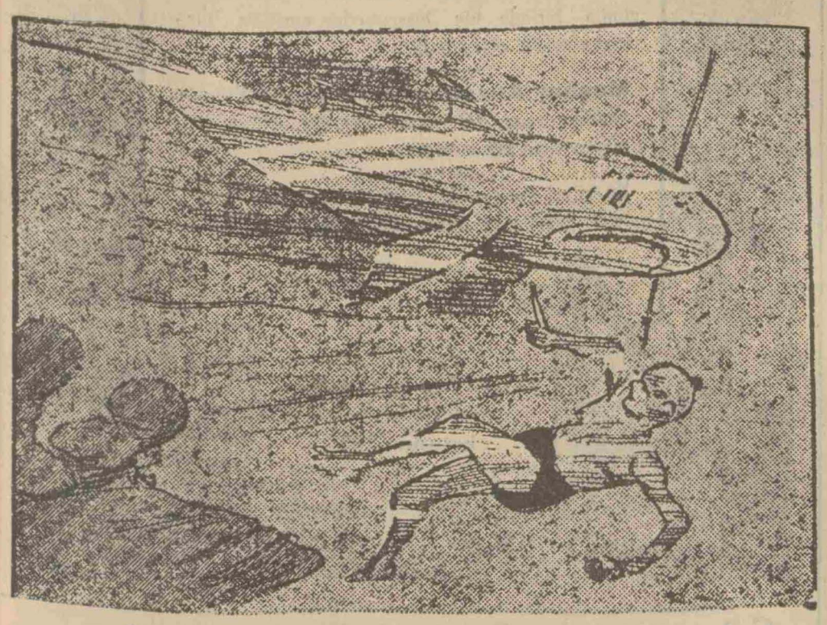

Câbir, arkadaşını takip eden büyük balığın üzerine elinde bıçak şiddetle saldırdı

Sünger biliyorsunuz ki denizden çıkarılır. Birçok yerlerde asrî tertibat olmadığı için alelâde dalma şeklinde avcılık yapılır ve avcılar çok defa ölüm tehlikesi geçirirler.

İşte Tunus sahilleri ahalisinden Câbir de genç bir delikanlı idi. Sünger avcısı olmak istiyor, bunun için denizde yüzme ve dalma idmanları yapıyordu. Bir gün sığlık bir yerde ayakları yosunlara takılmış, çırpınıp çabalanmasına rağmen kurtulamadığı için denizin dibinde boğulmağa mahkûm bir vaziyette kalmıştı. Fakat arkadaşı Kâmil Câbirin içeride fazla kaldığını görünce bir tehlike mevcut olduğunu sezmiş, hemen suya atılıp imdadına koşmuş ve yarı bayğın bir halde zavallıyı kenara getirmişti.

Bu suretle aralarındaki samimiyet büsbütün ilerlemişti. Câbir her zaman kendisinin yaşamasını temin eden halâskârın Kâmil olduğunu her yerde makamı teşekkürde söyler dururdu.

Aradan seneler geçmiş, delikanlıların her ikisi en mahir sünger avcıları derecesine yükselmişlerdi.

Bir gün diğer birçok avcılarla birlikte Câbir ve Kâmil de yelkenli bir gemiye binerek bol miktarda sünger avcılığına çıkmışlardı. Herkes beline ipi bağladıktan sonra suya atılıyor, sığ kayalıklar arasından bin müşkülâtla denizde iken canlı bir hayvan olan yukarıya çıkınca camit bir cisim haline gelen sünger parçaları çıkarıyorlardı. Bütün hazır bulunanlar nihayetsiz bir gayretle işlerine daldıkları bir sırada müthiş bir facia baş göstermişti.

Hava güzel, deniz sakin ve dalgasızdı. Kâmil kuvvetli bir hamle ile denize atılmış, keşfettiği bol bir membadan sünger koparmak için var kuvvetile suyun dibine doğru ilerliyordu. Câbir, arkadaşının beline bağlı ipin ucunu tutmuş, hale can içinde geminin kenarında bekliyordu. Birden bu ip mutadın gayri sallanmağa ve diğer avcılar da dehşet ve korku sesleri çıkarmağa başlamışlardı. Hemen Câbirin yanına iki kişi daha gelip ip çekmeğe koyulmuşlardı. Lâkin buna pek güçlükle muvaffak oluyorlardı.

Câbir, Kâmilin büyük bir tehlike geçirmekte olduğunu anlamış, elinde biçak hemen denize atlamıştı. Biraz aşağılara doğru inince bir de ne görsün!.. Kâmil kocaman bir balığın takibine uğramış, ölüm dakikaları geçiriyor, kendini güçlükle müdafaa ediyordu.

Hemen vakit kaybetmeden hayvanın üzerine doğru hücum etmiş, biçağını iki defa kulağına saplamıştı. Balık neye uğradığını şaşırmış, berbat bir şekilde yaralanarak kaçıp gitmişti.

Câbirin bu cevikliği ve cesareti sayesinde her iki avcı kıllarına bile halel gelmeden suyun yüzüne çıktılar, gemiye geldiler.

Kâmil hemen arkadaşının boynuna sarılarak:

— Teşekkür ederim, dedi, bana hayatımı yeniden verdin. Sen olmasaydın ölüp gitmiştim.

O zaman Câbir:

— Estağfurullah, diye cevap verdi, ben vazifemi yaptım. Borcumu ödedim. Bundan birkaç sene evvel de senin benim hayatımı kurtardığını unuttum mu sanıyorsun.

Çocuk portreleri

Sevinç

Türklerin Ülküsü

Karanlıktan usandık, istiyoruz biz ışık,
İleriye atılmak ülküsüdür milletin!
Erkek, kadın, köylü, bey hep elele karışık,
Yılmaz bekçileriyiz biz bu Cumhuriyetin!.

*

Kollarımızda kuvvet, başlarımızda bilgi,
Her Türk ilerlemekten başka birşey dilemez!
Biz dünyada durdukça, hiç bir el, hiç bir silgi
Yükselmek muradını aklımızdan silemez!

*

İcimizden atarız kim dönerse geriye,
Düşkünlere acırız, barbarları ezeriz!
«Bizlere ne mutluki Türk yaratıldık...» diye,
Başımız göğe değer, yüzümüz ak gezeriz!..

FAYDALI BİLGİLER

Veremliler ve tayyareler

Tayyarelerin şimdiye kadar birçok hususatta insaniyete ettiği hizmetler sayısızdır. Bir kere muhtelif uzak mesafeleri yakınlaştırıyorlar. Harp sahasından yaralıları topluyorlar. Yani sebebiyet verdikleri bazı ziyanları, beşeriyete karşı bomba atmak vesaire suretile yaptıkları fenalıkları tazmin ediyorlar. Fakat tayyarelerin veremlilere hizmet etmesi, onları iyileştirmek husunda bir vasıta olması yepyeni bir sahadır.

Göğüs hastalıklarına tutulmuş insanlara tatbik edilen tedavi usulünün onları yüksek yere çıkarmak ve ciğerlerini temiz hava ile doldurmak olduğunu biliyorsunuz. Bunun için de hastaların hususî sanatoryomlara gidip oralarda uzun müddet kalmaları icap ediyor. Tabiî böyle bir tedavi büyük masraflara lüzum gösteriyor.

Polonyalı bir doktor, hastalığın son devresine gelmemiş veremlilerin günde yarım veya bir saat temiz hava teneffüs etmekle iyileşebileceklerini yaptığı tetkikat ve tecrübeler neticesi anlamış olduğundan bu hususta tayyarelerden istifade etmeği düşünmüştür. Her gün müsait zamanlarında hususî tayyareler hastaları küçük bir ücret mukabilinde üç dört bin metre yüksek-

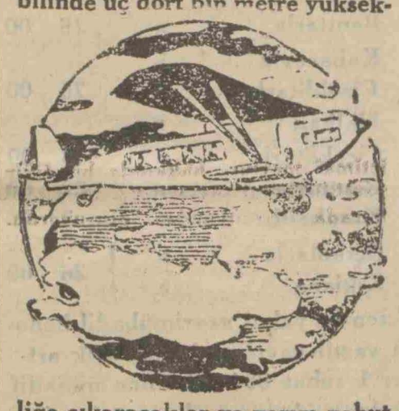

liğe çıkaracaklar ve yarım yahut bir saat oralarda kaldıktan sonra aşağıya ineceklerdir.

Yeni icatların menşeleri

Zamanımız hiç şüphe yok ki medeniyetin en ziyade tekâmül ettiği bir devirdir. Sesli sinema, radyo gibi akla en hayret verenlerinden tutun da kalorifer vesaire gibi en basitleri bile insaniyetin huzur ve istirahatini hazırlıyan vasıtalardır. Fakat acaba bunlar hakikaten yepyeni icatlar mıdır? Yoksa vaktile beşeri-

yet bunları keşfetmiş te sonra ortadan kaybolmuşlar, onları tekrar bulanlar yeni şeyler keşfettiklerine mi kail olmuşlardır.

Profesör Gjerstadt isminde bir İsveçli âlim Kıbrıs adasında Larnaka civarında yaptığı taharriyatta Funi sarayı harabelerinde bugünkü kalorifer tesisatına benzer bazı tertibat meydana çıkarmıştır. Diğer taraftan Romalıların da ısıtılan mahsur hava kütlerile evlerinin sıcaklıklarını temin ettikleri malûmdur.

Kıbrıs adasında keşfedilen bu tertibat insanların bundan yirmi beş asır evvel de bugünkü vasıtaların ayni tesisatla ısınmakta olduklarını bildirdiğine göre «dünyada yeni birşey yoktur. Hepsi eskileri tekrardan ibarettir» sözü bir hakikat olmuş oluyor.

MEMLEKETLERDE ÇOCUKLAR.

İsveçli küçük bir köylü kızı

Kanadada Morina balıkları

Dünyanın şimal noktasına yakın denizlerde çıkan Morina balığı sade civar halkının gıdasını teşkil etmesi yüzünden değil her tarafta satılan balıkyağlarının bu balıktan yapılması dolayısile bütün cihanda büyük bir şöhret kazanmıştır.

Morina fazla tutulduğu zaman hepsi yenmiyeceği veya satılamıyacağı cihetle onları va kuru-

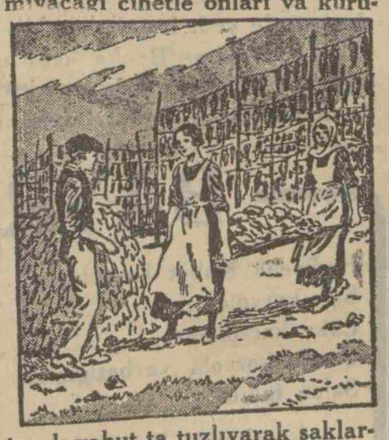

tarak yahut ta tuzlıyarak saklarlar.

Tuzlıyacakları zaman içlerini temizlerler, kazırlar ondan sonra tuza atarlar.

Büyük Okyanusta Amerikaya yakın Terre - Neuve havalisinde tutulan Morinaların hemen hepsi Kanadaya getirilir. Burada birçok kurutmahaneler vardır. Vakıâ Kanadanın güneşi o kadar kuvvetli değildir ama yazın havası çok kurudur. O mevsimde orada hemen hemen hiç yağmur yağmaz.

Balıklar sahile çıkarılır çıkarılmaz, kamyonlarla vâsi sahralara getirilip yayılır. Temizlendikten sonra demir tellere asılıp kurumaya bırakılır.

Sularını çektiler mi, hafifçe havalanmaları için birbirleri üzerine koyularak saman yığını şeklinde ötede beride toplanır. Yığınları biraz samanınkilere benzer ama kokuları hiç te benzemezler. Birkaç kilometreden duyulur ve farkedilir.

Kurutulma muamelesi bitti mi balık sarı bir renk alır ve eti muthiş katılaşır. Hatta bundan dolayıdır ki İngilizler Morinanın kurusuna «Stockfish - baston balık» derler.

Kanadadan kurumuş Morinalar bilhassa Antil adalarına ve cenubî Amerikaya sevkolunurlar. Oradaki ahali ucuz olduğu cihetle onları kapışa kapışa satın alırlar. Bizim balıklarımızdan acaba böyle kurutulup cenubî memleketlere satılabilecekleri yok mudur?

YAZISIZ HİKÂYE

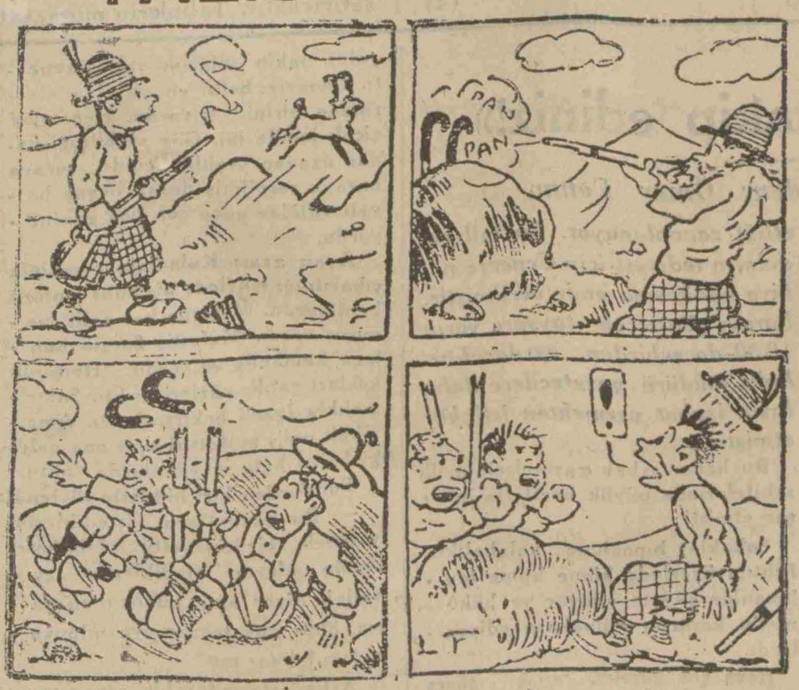

Beklenilmiyen netice!

meraklı şeyler

Boyacı makine

Asrımız makine asrı.. Herşey otomatik.. Lokantalar, çikolata, tütün veren makineler ve saire.. Henüz bir tarafından inek konulup öbür taraftan pastırma çıkan makine yok ama Norveçli bir mühendis otomatik bir boyacı tasavvur etmiş ve bu tasavvuru nu da tatbikat sahasına çıkarmıştır. Bugün Oslo sokaklarında bu makinelerden bazılarına tesadüf edilmek imkânı vardır. Bunlar da tıpkı tütün, çikolata veren makineler sistemindedir. Muayyen bir deliğe para atılıp, ayak ta muayyen yerine konun -

ca içeriden bir fırça çıkıp potini temizlemekte, sonra boya ve cilâ sürüp deriyi mükemmel parlatmaktadır. İş bu kadarla kalsa iyi ayni zamanda bir gramofon muhtelif plâklar çalarak müşteriyi eğlendirmektedir.

Kışlık çocuk kıyafetleri

Makine örgüsü yeşil yünlüden baştan geçme ceket ve pantolon.

2 nci kânun bulmacası

1 × 9 + 2 =,
12 × 9 + 3 =
123 × 9 + 4 =
1234 × 9 + 5 =
12345 × 9 + 6 =
123456 × 9 + 7 =
1234567 × 9 + 8 =
12345678 × 9 + 9 =
123456789 × 9 +10 =

Şu hesap ameliyelerini yapıp her satırın yekûnlarını müsavilerin önüne yazınız. Bunun zihin ve zekâ ile bulunacak bir hiylesi vardır zannetmeyiniz. Hayır, hesabı kavi olan herkes bunu yapabilir ve çıkan netice onu hayrete düşürecek bir sürpriz olur.

Doğru cevap gönderenlerden birinciye 5 lira, ikinciye zarif bir mürekkepli kalem, üçüncüye Foto Etemde 6 kartpostal büyütme ve büyük bir grandisman yaptırma hakkı, diğer yüz kişiye muhtelif hediyeler verilecek fotoğraf yollıyanların da resimleri basılacaktır.

Cevaplar ikincikânunun son gününe kadar «Cumhuriyet Çocuk sahifesi muharriri» adresine gönderilmeli ve mutlâka gazetede çıkan rakamlı parça da kesilip mektuba konmalıdır. Bu şartlara riayet etmiyenler mükâfat kazanamazlar.

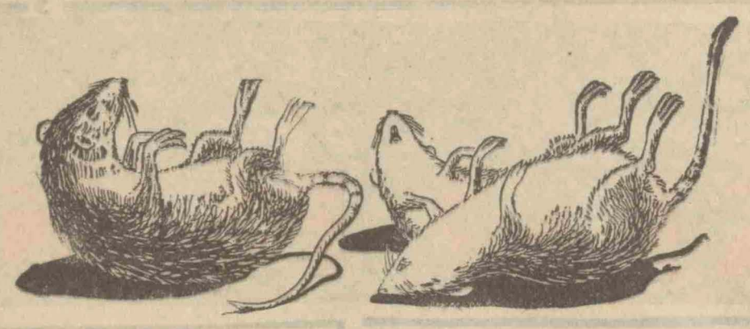

Fareler ve sıçanlar yemeklerinizi telvis eyler. Eşyalarınızı harap eder. Erzakınızı imha eder. Bahçelerinizi, tarlalarınızı, depo, ambar, bütün eşya ve malzemenizi, meskeninizi perişan eyler. Hemen bu muzır ve belâlı mahlûkatı

FAR HASAN FARE ZEHİRİ

ile bir saniyede öldürünüz. Hasan fare zehiri bir parça ekmek veya un ile mamul tatlılara az bir miktarda sürülürse ve farelerin bulundukları yere bırakılırsa her türlü fareler ve sıçanlar, seve seve iştiha ile yerler ve derhal ölürler. Bütün fareler, ölen fareyi, görünce korkularından bir daha kat'iyyen çıkmazlar ve diğer bir mahalle nakledeler. Bunun içindir ki farelerden kurtulursunuz. Hasan Ecza deposu.
25 kuruştur taklitlerinden sakınınız. F A R Hasan markasına dikkat.

ZÜMRE ZADE A. ŞAKİR

Türk Sanayii Harbiye ve Madeniye Fabrikası
İstanbul - Haliç - Karaağaç, Telefon 43214, Telgraf, İstanbul Zümre

AYARLANMIS ÖLCÜLER

10 - 20 - 20 - 50 - 100 - 100 - 200 - 500 gramlık
Sekiz parçadan ibaret pirinç takım perakende olarak
Kutusu 200 kuruş, kutu ile 225 kuruş.
Bir kiloluk pirinç 95 kuruş

MADENÎ TARTILAR:

½	Kg.	25 kuruş	10	Kg.	280 kuruş
1	»	40 »	20	»	525 »
2	»	75 »	50	»	1400 »
5	»	150 »	Tahta metre		75 »

Perakende ve toptan olarak satılır. Sipariş alınır. Satış yerleri
Ankara Necati Bey caddesi 29 No.
İstanbul- Galata Tünel caddesi 36 No. Tel. 44043
" " Mahmudiye caddesi 51 No.
" Liman Kooperatifi

Hava Makinist Mektebi Müdiriyetinden:

Hava Makinist mektebine iyi fransızca bilir 98 lira ücretli bir tercüman alınacaktır. Aşağıda yazılı şeraiti haiz olanların evrakı müsbitelerile Yeşilköyde Hava Makinist mektebine müracaatleri. (142)

1 — Türk olmak.
2 — Askerliğini ikmal etmiş bulunmak.
3 — Hükûmet hizmetinde çalışmak için mânii istihdam bir hali olmamak.
4 — Yapılacak müsabaka imtihanında kazanmak.

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

Müddetleri hitam bulan İstanbul Ekmekçi ve francalacılar cemiyeti idare heyetinin 14/1/934 pazar günü saat 10 dan 15 e kadar Karaköyde Havyar hanında 22 numaradaki cemiyet merkezinde yapılacağı alâkadarlara ilân olunur. (12004)

İstanbul Belediyesi ilânları

Belediyeye mensup mütekait, yetim ve dulların kânunuevvel 933 ilâ şubat 934 maaşlarının Ziraat Bankasınca verilmesine 11/1/934 perşembe gününden itibaren başlanılacağından maaş sahiplerinin maaş cüzdanlarile mezkûr bankaya müracaatleri ilân olunur. (192)

* * *

Süleymaniyede Mülâzimler medresesi: Teminat 40,5 lira
» Ulâ » : » 58,5 »
» Süleymaniyesani » : » 58,5 »

Yukarıda yazılı medreseler pazarlıkla kiraya verilecektir. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne, pazarlığa girmek için de teminat makbuz veya mektubile 15/1/934 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (194)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi müştemilâtından «Serom Enstitüsü, Hıfzıssıhha Mektebi, Hayvanat ahırları, Bakteriyoloji ve kimya binası ve memurin apartımanı» na konulacak olan elektrik lâmbalarının 1934 senesi ikincikânunun yirminci cumartesi günü saat on beşte Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinde hususî komisyon tarafından müzayede, münakasa ve ihalât kanununa tevfikan kapalı zarf usulile ihalesi yapılacaktır. Talip olanların şartname, plân ve resimlerinin Vekâlet Hıfzıssıhha İşleri Umum Müdürlüğünde görebileceği ilân olunur. (4)

Kırklareli Ziraat Bankasından:

Muhammen Kıymeti L.	K.	Hini devirdeki Kıymeti L.	K.	Dönüm Evlek	Cinsi	Mevkii	Karyesi	Senelik İcare L.	K.
10	00	.	.	2	Tarla	Karahıdırda	Karahıdır	0	50
30	00	.	.	6	»	»	»	1	50
250	00	.	.	250	»	Tilkiinliği	»	0	00
120	00	.	.	40	»	Kavaklıyolu	Lefeci K.	6	00
30	00	.	.	15	»	Tilkiağlı	»	1	50
90	00	.	.	15	»	Ahlatlı	»	4	50
20	00	.	.	20	»	Derearası	»	1	00
36	00	.	.	25	»	Tuztarla	»	1	80
20	00	.	.	10	»	Güllük	»	1	00
60	00	.	.	30	»	Ark ve Bent	»	3	00
80	00	.	.	80	»	Kaletarla	»	4	00
30	00	.	.	30	»	Kiremitağlı	»	1	50
90	00	.	.	90	»	Çiftlikyurdu	»	4	50
70	00	.	.	70	»	Krabayır	»	3	50
1200	00	.	.	450	»	Kerhanetarla	»	60	00
120	00	.	.	40	»	Ayazma	»	6	00
175	00	.	.	350	»	Yeni köyyolu	»	8	75
240	00	.	.	30	»	Büyükçayır	»	12	00
15	00	.	.	15	»	Kiremitağlı	»	0	75
180	00	.	.	180	»	Çiftlikarpalığı	»	9	00
60	00	.	.	40	»	Üyükaltı	»	3	00
120	00	.	.	30	»	Kavaklıkerhanesi	»	6	00
100	00	.	.	40	»	Karahalil	»	5	00
300	00	.	.	100	»	Benttarla	»	15	00
550	00	.	.	250	»	Kabaceviz	»		
550	00	.	.	250	»	Çiçeklitarla	»	75	00
400	00	.	.	170	»	Halkalı	»		
660	00	.	.	400	»	Çiçeklitarla	»	33	00
450	00	.	.	150	»	Benttarla	»	22	50
60	00	.	.	120	»	Karahalil	»	3	00
150	00	.	.	80	»	Betkotarla	»	26	00
370	00	.	.	200	»	Eskiana	»		

Pey akçesi ve ihale bedelleri nakten ve yahut gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller açık arttırmaya çıkarılmıştır. Kat'î ihaleleri 1 şubat 934 tarihine musadif perşembe günü saat 15 tedir. Talipler muhammen kıymet üzerinden yüzde yedi buçuk hesabile pey akçelerile Bankamıza müracaatleri. Şartname Banka kapısına asılmıştır. Senei haliye vergileri belediye rüsumu müşteriye aittir. Daha fazla tafsilât almak istiyenlerin Kırklareli Ziraat Bankasına müracaatleri. (125)

BAYRAMLIK

Hediyelik Kübik karyolanızı
Sarı karyolanızı
Lâke karyolanızı
Çocuk karyola ve beşiğinizi
Salon takımızı
Salamanje takımınızı
Yatak odanızı
Perdelerinizi
Korneş ve tüllerinizi
Paspaslarınızı

İstanbul'da Riza Paşa yokuşunda **66 No.** Telefon : 23407 Ahmet Fevzi

ASRÎ MOBİLYA Mağazasından alınız

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Üsküdarda Solaksinan mahallesinde Topanelioğlu sokağında bahçe ve iki oda ve müştemilâtı saireyi havi 31 numaralı hanenin 48 de 36 hissesi muhammen 450 lira üzerinden peşin para veya mübadil bonosile 1 şubat 934 perşembe günü saat 14 te kadar pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin müracaatleri. «B» (74)

Galatasaray ılar Cemiyetinden:

Senelik Heyeti umumiye içtimaı 12/1/934 cuma saat 10 da yapılacaktır. Azanın teşrifleri rica olunur.

Bayramın birinci gününden itibaren

KIRMIZI Değirmende

Deniz kızı **EFTALYA HANIM ile KEMANÎ SADİ BEYİ** dinliyeceksiniz. Sabıkı gibi saat ikiye kadar müsaade alınmıştır.
Büyük şişe rakı 175 küçük şişe rakı 100, duble bira 30, mezeler 25, kahve, çay vesaire 45 kuruş

Avusturya ve Macaristana Mal İhraç Edecek Tacirlerin Nazarı Dikkatine:

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Avusturya ve Macaristan hükûmetlerile mün'akit ticaret uzlaşması ahkâmı veçhile Avusturya ve Macaristan memleketlerine ihraç edilecek emtiaya Ticaret Odalarınca kıymet takdir edilmesi ve şehadetname itası lâzım olduğundan mezkûr memleketlere İstanbuldan sevkolunacak emtianın ihracından evvel odamıza müracaatle şehadetname alınması lâzım geleceği ve nihayet 20 kânunusani 934 cumartesi gününden sonra odaca muayene ettirilmeksizin gönderilmiş mallar için şehadetname itası hakkında vâki olacak müracaatleri kat'iyyen kabul edilmiyeceği ilân olunur. (173)

Hava Makinist Mektebi Müdiriyetinden:

Kayseri Tayyare Fabrikası için ingilizce bilir bir ressama ihtiyaç vardır. Sanayi mektebinden mezun ve bir müddet makine ressamlığında çalışmış olanlar tercih edilir. Ücret asgarî «75» azamî «84» liradır. Her iki senede bir ücret tezyit edilir. Taliplerin aşağıdaki evraklarile birlikte Yeşilköydeki Hava Makinist mektebi müdiriyetine müracaat eylemeleri. Müsabaka imtihanı 24/1/934 çarşamba günü saat ondadır. (141)

1 — Nüfus tezkeresi sureti «tastikli
2 — Askerlik ettiğine dair vesika.
3 — Çalıştığı yerlerden hüsnü hizmet vesikası.
4 — Mektep şehadetnamesi.
5 — Mahalli Emniyet Müdürlüğünden hüsnühal mazbatası.
6 — Tercümei hal
7 — Ecnebi bir kızla evli olmadığına dair vesika.
8 — Sarî bir hastalıkla malûl olmadığına dair rapor.
9 — Bir adet fotoğraf.

MACERA ROMANI: 2

«Kan izlerini takip ediniz!»

İngilizceden tercüme eden: Ömer Fehmi

— 7 —

Haydutların zaferi

«Hükûmet bir buçuk milyon doları tediye edecektir. Bu para Rus diplomatı M. Vladmir Çerkanın hayatını kurtarmak için verilecektir. Polis müdürü M. Aristid Leruj kabinenin dün geceki fevkalâde içtimaında M. Çarka ile M. Kuladiyi dağa kaldıran haydutlara 1,5 milyon dolar tediyesine müsaade olunmasını kararlaştırdığını bildirmiştir. Hükûmetin bu kararı M. Kuladinin cesedi gölde bulunduktan sonra ittihaz ettiği zannolunuyor. Bir milyon doların tediyesi için Cenevre nahiye bankasına emir verilmiştir. Parayı götürecek tayyare yarın 18,30 da şehirden ayrılacaktır. Polis müdürü gazetecilere daha fazla izahat vermekten istinkâf etmiştir.»

Bu haber sabah gazetelerinin ilk sahifelerinde büyük harflerle intişar etmişti.

Sokaklar hıncahınç kalabalıktı. Rıhtım üzerinde küme küme toplananlar gazete okuyor ve hükûmetin kararını münakaşa ediyorlardı.

Hava çok güzeldi. Parlak güneş gölün sakin sularını yaldızlamıştı. Cenevre belki en güzel günlerinden birini yaşıyordu. Her taraf çiçek içinde idi. Göz alabildiği kadar uzanan yeşillik içinde şuraya buraya serpilmiş duran beyaz boyalı villâlar göze çok hoş görünüyordu.

Âyan azası Kuladinin cesedinin çıkarıldığı iskelede bir polis motörü bekliyordu. Motörde beş polis memuru vardı. Müfettiş Şarrin bunlara kumanda ediyordu. Hepsinin kaşları çatık, yüzleri asıktı. Sabırsızlıkla İzgeli bekliyorlardı. Amerikalı polis müfettişi saat ona geldiği halde hâlâ meydanlarda yoktu.

Polislerden biri hiddetle söylendi:

— Bu haydutların istediklerini yapmak bir cinayettir. Hükûmet bugün onların istediklerine eyvallah diyor ama bu oyunun yarın, öbür gün tekrar oynanılmıyacağını biliyor mu?

Arkadaşlarından biri cevap verdi:

— Peki ama başka ne yapabilirdi? Heriflerin izlerini bile keşfedemedik. Rus diplomatını bulmak için elimizde hiçbir vasıta yok. Hükûmet parayı vermese ihmal ediyor, verse korkuyor, denecek. Dilin kemiği yok ya söyler...

— Ben onu bunu bilmem. Bir hükûmetin böyle haydutlara boyun iğmesi çok çirkin birşey...

— Ne çare ki Rus diplomatını kurtarmak lâzım.

— Rus diplomatını kurtarmak lâzım ama devlet hazinesinden bir buçuk milyon dolar çıkamaması şartile... Ben koca bir devletin fidyei necat verdiğini ilk defa olarak duyuyorum.

— Haydi sende, Meksikada böyle hâdiseler vukuatı adiye sırasına geçmiştir.

— Biz Meksikada değiliz.

— Daha geçen ay Fransa Fas haydutlarının elinden bir adamı kurtarmak için yüz binlerce frank vermedi mi?

Mükâleme burada kesildi. Polis müdürü M. Lerujun otomobili rıhtımda gözükmüştü.

Otomobilden inen müdür İgzeli sordu. Daha gelmediğini söylediler. Bu sırada Amerikalı polis müfettişi de çıkageldi.

Arkasına bir spor elbisesi giymis olan İgzel bu sabah pek zinde ve neş'eli görünüyordu. Geciktiği için özür diledi.

Bu sabah birçok işler görmüştü. Evvelâ doktor Benhaym ile görüşmüştü. Sonra Kuladinin oteline gitmiş ve âyan azasının dairesini gezmişti.

Polis müdürü sabahleyin İgzele telefon ettiği ve dün akşamki hâdiseler hakkında izahat aldığı için bu mülâkat ve ziyarete hayret etmedi.

— Doktor Benhaym ile mülâkatınızdan memnun musunuz? diye sordu.

— Eh oldukça. Doktor zabıtaya söylediklerinden fazla birşey söylemiyor. Bu mülâkattan en büyük istifadem doktorun sigara içmediğini öğrenmek oldu.

— Ne dediniz, doktorun sigara içmediğini mi öğrendiniz? Peki ama bundan bize ne?

— .....

İgzel bu suale cevap vermedi. Amerikalı polis müfettişi alay ediyordu galiba! Bu sabah pek neş'esi yerinde idi. M. Aristit Leruj böyle manasız bir söz üzerinde fazla ısrar etmeyi doğru bulmadı:

— Bana söylediklerinizi yaptım, dedi. Madam Olga tarassut altındadır. Kapıcı da bu sabah istiçvap olundu. Fakat mühim birşey söylemedi. Bu adama göre Madam Olgayı birçok yabancı kimseler ziyaret ediyorlarmış.

İgzel beyaz boyalı motöre dalgın dalgın bakarak mukabele etti:

(Mabadi var)

ilâçlarınızı Bahçe kapıda **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır. **FOSFOTİN NECATİ** Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul ve kuvvetli, neş'eli olurlar. 11259

İPEKİŞ, piyasaya toptan kumaş vermiye başladı!

1 — Arzu ve talep üzerine her çeşit kumaşın her rengi işlenir ve süratle teslim olunur.

2 — Memleketin her noktasından vuku bulacak müracaatlere derhal cevap verilir ve nümune gönderilir:

Toptan satışlar için müracaat mahalli:

istanbul Sultanhamam, ipekiş

Telgraf adresi: İstanbul İpekiş — Telefon 20695

[11635] 9602

Güzellik müstahzaratı içinde en yanılmaz şöhretlerden biri...

PERTEV PUDRASI
PERTEV PUDRASI
PERTEV PUDRASI
PERTEV PUDRASI

PERTEV PUDRASI
PERTEV PUDRASI
PERTEV PUDRASI
PERTEV PUDRASI

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel 22740

Karadeniz sürat yolu

CUMHURİYET vapuru 11 ikincikânun

PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, giresun, Trabzon, Rize, Hopaya dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Platuhaneye uğrıyacaktır. (123)

İmroz Yolu

UĞUR vapuru 12 ikincikânun

Cuma 15 te Galata rıhtımından kalkacak gidişte Gelibolu, Lâpseki, Çanakkale, İmroza. Dönüşte bunlara ilâveten Şarköye uğrayacaktır. (150)

MERSİN Sürat YOLU

İNEBOLU vapuru 12 ikincikânun

CUMA 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin, Payasa. Dönüşte bunlara ilvâeten Alanya, Küllük, Çanakkaleye uğrıyacaktır. (151)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mektebimiz elektrik lâboratuvarı için lüzumu olan alât ve edevat 27/1/934 tarihine musadif cumartesi günü saat 14 te icra edilmek üzere alenî münakasaya konulmuştur. İstiyenlerin bu baptaki şartnameyi görmek üzere mektep idaresine müracaat edebilecekleri ve bu gibi işleri yapmağa ehil olduklarını mübeyyin resmî vesaiki haiz olanların % 7,5 muvakkat teminat akçelerini mektep veznesine yatırmak suretile münakasaya iştirak edebilecekleri ilân olunur. (47)

AYAKKABI MERAKLILARINA:

Tamir ve tecdit edilen Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 367 No.

AMİRALİS Kundura Mağazası

En son moda ve gayet şık biçimli kundura ve şosonların pek müntahap çeşitlerini kat'iyyen rekabet kabul etmez fiatlerle muhterem müşterilerinin emirlerine amade bulundurduğunu arzeyler. (11242)

Kütahya Vilâeyti Daimî Encümeninden

609 lira 55 kuruş muhammen bedelli ve aşağıda müfredatı muharrer Vilâyet matbaası için mubayaa edilecek kırtasiye ve matbaa levazımı 18 kânunusani 934 pazar günü saat 15 te ihale edilmek üzere münakasaya konulmuştur. Talip olanların mezkûr günde teminatlarile Vilâyet Daimî Encümenine müracaatleri ilân olunur. (7088)

Cinsi	Eb'adı	Kiloluk	Top
Birinci hamur	57 × 82	20	40
» »	57 × 82	18	10
İkinci »	57 × 82	17	10
Gazete kâğıdı	57 × 82		11
Elvan kâğıt 4 renk	57 × 82	15	4
Elvan kâğıt «kırmızı, pembe»	57 × 82	18	2
Birinci hamur	63 × 95	18	10
İkinci »	63 × 95	17	10
Gazete kâğıdı	63 × 95		10
Elvan kâğıdı 4 renk	63 × 95	15	4
			111
Hareli bez iyi cins siyah renk «kitap üzerine» vişne, mor	100 en		3
Mukavva	68 × 100	25, 30 adetlik	3
»	68 × 100	» 100 »	1
»	68 × 100	» 4 »	1
Kitap üzerine hareli siyah kâğıt	63 × 95		100 Ad.
Kitap üzerine hareli kâğıt kırmızı, yeşil, mavi, mor	37 × 82		100
Tutkal			20 Klg.
Şiraze defter için «yeşil»			1 Bağ
Şiraze kitap için «kırmızı»			1 Bağ
Renkli kâğıt «mermerşah»			200 Ad.
Ambalâj kâğıdı	68 × 100		25 Klg.

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Bartın Yolu

BARTIN vapuru 11 ikincikânun

Perşembe günü Sirkeci rıhtımından kalkarak gidişte Akçaşehir, Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cideye. Dönüşte: Bartın, Zonguldak, Ereğli, Akçaşehire uğrıyacaktır.

Karadeniz Yolu

DUMLUPINAR vapuru 14 ikincikânun

PAZAR saat 20 de GALATA rıhtımından kalkarak gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rizeye. Dönüşet bunlara ilâveten Ofa uğrıyacaktır.

Mersin Yolu

FİRUZAN vapuru 14 ikincikânun

PAZAR saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkarak gidişte: Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alânya, Mersine. Dönüşte bunlara ilâveten Taşuçu, Anamur, Kuşadası, gelibolua uğrıyacaktır.

3 üncü KOLORDU İLÂNLARI

1. F. ihtiyacı için pazarlıkla 9 kalem araba tamir malzemesi satın alınacaktır. İhalesi 13/1/934 cumartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin listeyi görmek ve şeraiti anlamak üzere hergün ve pazarlığa iştirak için tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda Kolordu Satınalma komisyonuna müracaatleri. «584» (136)

***

Çorlu Askerî SA. AL. KO dan: Münakasaya konulan Tekirdağı kıtaatı ihtiyacı için 10,000 kilo çekirdeksiz üzüme talip çıkmadığından pazarlığa konmuştur. İhalesi 13/1/934 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Çorluda Askerî SA. AL. KO. na müracaatleri. «3464» (180)

***

Çorlu Askerî SA. AL. KO. dan: Pazarlığa konulan Çorlu hastanesi ihtiyacı için 4,000 ve Tekirdağı hastanesi için 2,500 kilo koyun etine talip çıkmadığından ihalesi 13/1/934 cumartesi günü saat 14 e tehir edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Çorluda Askerî SA. AL. KO. na müracaatleri. «3463» (181)

***

Süvari alayı ihtiyacı için pazarlıkla iki baş binek hayvanı satın alınacaktır. Hayvanların yaşları 4 : 8 yüksekliği en aşağı 1,43 ve göğüs çevresi en aşağı 1,60 olacaktır. Pazarlığı 13/1/934 cumartesi günü saat 14,30 dadır. Taliplerin pazarlığa iştirak için tayin edilen gün ve saatte hayvanlarile beraber Fındıklıda K.O. SA. AL. KO. na gelmeleri. «586» (182)

***

K. O. ve F. kıt'aları ihtiyacı için münakasası tehir edilen 28,000 kilo kuru üzüme ihale gününde talip çıkmadığından pazarlığa konmuştur. İhalesi 15/1/934 pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda K. O. SA. AL. KO. na müracaatleri. «585» (183)

Tokat vilâyeti daimî Encümeninden:

Tokat Vilâyeti Memleket hastanesi için münakasa ile «574» liralık ilâç alınacaktır. Bu hususta şeraiti anlamak üzere İstanbul ve Tokat Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüklerine müracaat edilmesi ilân olunur. (120)

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

Galatada Havyar hanında (29) numaralı handa (3) numaralı yazıhanede zahire ticaretile meşgul ve Burgazadasında Livadya sokağında 19 numaralı hanede sakin iken 12/12/933 tarihinde vefat eden Yunan devleti tebaasından Haritos Kiryazis Efendinin terekesine mirasçı karısının talebile mahkemece vazıyet edilmiştir. İlân tarihinden itibaren alacaklı ve vereceklilerin bir ay ve mirasçıların üç ay içinde Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (12064)

Askerî Fabrikalar ilânları

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Bir modelci ve iki dökümcüye ihtiyaç vardır. Taliplerin istida ve vesikalarile Umum Müdürlük Zat İşleri şubesine müracaatleri.

Vaktinizi kaybetmeyiniz

Bayramlık Mubayaatınızı

nereden yapacağınızı hiç düşünmeyiniz!

EN UCUZ
EN SAGLAM
EM ZARİF

Tuhafiye çeşitleri:

Ankara ve istanbul'da Sultanhamamında

REHBERİ TİCARET

mağazalarında bulunur.

İstanbul Vilâyetinden:

Muharebelere giderek 11, 19, 21 yıl gibi uzun müddet Anavatana avdet etmemiş olan yurttaşlarımızdan birçoklarının nüfus kütüklerindeki kayitlerinde el'an sağ göründüğünden bunların aharla evlenmiş karılarının kayitleri yapılmamasından dolayı doğmuş çocuklarının nüfusa kayit edilmediği ve erkek çocuklarının askere alınamadığı ve evlenmek çağına giren kızlarının da akitlerinin yapılmasına imkân bulunmadığı cihetle bu gibilerin kayitlerine ölüm işareti konulması ve karılarının ikinci evliliklerinin tesbit olunması ve bu evlenmeden doğan çocukların tescil edilmesi için alâkadarların kaza kaymakamlarına müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur. (170)

Galatada Karamustafapaşa caddesinde Bosfor hanında mukim iken elyevm ikametgâhı meçhul vapur acentesi Jak Karamanof Efendiye:

Galata İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Acentası bulunduğunuz Mihail Arkanjel ve Dimitreye vapurları hamulesinden 25493 denk tütünlerin manifesto kayitleri açık olmak dolayısile bunların akıbeti hakkında gösterdiğiniz ikametgâha yapılan tebligat zirine verilen şerh ve resmî tahkikat neticesinde hâlen ikametgâhınızın meçhul bulunduğu anlaşılmış olduğundan nihayet 15 gün zarfında müdiriyetimize müracaat etmediğiniz takdirde hakkınızda gıyabî hüküm ve kararın tatbik edileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (168)

Bono ve Emlâk

Mübadil ve gayri mübadil ve hazine bonolarını her yerden yüksek fiatle alır ve satar. Taşrada Noterlikten adresimize ciro edilip gönderilen bonoların parasını derhal gönderir. Teminatlı yüzde 15 kâr verilir.

UMUM Emlâk ALIM ve SATIMI

Antika ve mücevherat ve her türlü teşebbüs ve işlere uyar ve yapar. Beyoğlu ve İstanbul'un en şerefli yerlerinde yüksek varidat ve uygun fiatle apartman, dükkân ve saire alır ve satar

Adres: GUNEŞ İŞ İstanbul Balıkpazarı Maksudiye Han No. 19

Telefon : 20670

11491

Beyoğlu Tapu müdürlüğünden:

Boğaziçinde Tarabyada Bostanyolu sokağında eski 12 numaralı fundalığın 4/24 hissesini Alekonum 5 K. evvel 332 tarihli hücceti şer'iye ile uhdesinde olup Tapuda kaydi olmadığından senetsiz tasarrufat ahkâmına kıyasen muamele yapılacağından işbu mahallin bu hissesi hakkında tasarruf iddiasında bulunan varsa ilân tarihinden bir ay zarfında vesaiki tasarrufiyelerile beraber 933/7750 numarasile bilvekâle ve yahut bilâsale tahkikata musadif 30 uncu günü mahallinde ve yahut bu müddet zarfında Sultanahmette Tapu müdiriyetinde Beyoğlu Tapu idaresine müracaatleri ilân olunur, (12054)

Hali tasfiyede bulunan

Hacı Emin Zade Deri Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin

Hissedaran heyeti umumiyesinin 15 şubat 1934 perşembe günü Süadiye Plâjında şirketin merkezinde ve saat 15 te içtimaına karar verilmiştir. İçtimadan evvel hissedaranın hisse senetlerine şirket tasfiye memurluğuna ibraz ile heyeti umumiyeye girmek için duhuliye varakası almaları.

Ruznamei müzakerat:

Şirketin son bilânçosunun tetkik ve tasdik etmek tasfiye memur ve murakıbının beraatına karar vermek.

Hisse senetlerinin sureti imha ve hükümsüzlüğüne karar vermek.

Zayi — Dişçi mektebinden aldığım hüviyet varakamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. 522 Münevver

Zayi — Askerî terhis ve nüfus tezkerelerimi kaybettim. Yenileri çıkartılacağından eskilerin hükmü yoktur. Sirkeci Konya kıraathanesinde 319 tevellütlü Ankaralı İbrahim oğlu Sadık.

Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurları için yaptırılacak 4439 adet resmî elbise ve 3364 adet kaputun malzemesile dikilmesi 7/1/934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Elbise ve kaputların yalnız kumaşı Umum Müdürlükçe temin edilecektir.

3 — İstekliler münakasa şartlarını Ankarada Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünden ve İstanbul Emniyet Müdürlüğünden öğrenebilirler.

4 — Teklif mektuplarında elbise ve kaputların «ceket, pantolon ve kaputlar için ayrı ayrı olmak şartile» kaçar metre kumaştan yapılacağı yazılı olacaktır.

5 — İhale 27 ikincikânun cumartesi günü saat on beşte Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü Münakasa ve İhalât Komisyonunda icra edileceğinden taliplerin 2000 liradan ibaret muvakkat teminatlarile birlikte muayyen olan gün ve saatte Umum Müdürlük binasındaki komisyona müracaat etmeleri. (130)

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Yüksek Orman Mektebile Orman Ameliyat mektebinin 11/12/933 tarihinde pazarlıkla ihaleleri ilân edilen sebzevat ve saireye mezkûr günde talip zuhur etmediğinden 11/1/934 te kadar tehir edildiği. (179)

Beşiktaş sulh 2 nci hukuk mahkemesinden:

Beşiktaşta Cihannüma mahallesinde Hasanpaşa deresinde 50 numaralı Aleko Efendi apartımanında mukim iken 1/12/933 tarihinde vefat eden Hicrigül Hanımın Beyoğlu 2 nci Noterliğinden tanzim ettirmiş olduğu 30 teşrinievvel 928 tarihli vasiyetname ile mansup mirasçısı olduğu cihetle bu bapta vesika itasını Beşiktaşta Cihannüma mahallesinin Hasanpaşa deresinde 50 numaralı Aleko Efendi apartımanında mukim Musa Bey tarafından talep olunmuştur. Müteveffanın kanunî mirasçıları ile tarihi mukaddem bir tasarruf ile lehlerine teberrü vâki olanlar tarafından bir ay zarfında sarahaten itiraz edilmediği takdirde kanunu medeninin 538 inci maddesine tevfikan müsdetinin yeddine mansup mirasçı sıfatile vesika ita edileceği alâkadaranın malûmları olmak üzere ilân olunur. (12049)

Beşiktaş sulh 2 nci hukuk mahkemesinden:

16 ncı fırka kumandanı iken vefat eden Cavit Paşa terekesine ait eşya 22 kânunusani 934 pazartesi günü saat on dörtte açık arttırma ile Arnavutköyünde Beyazgül caddesinde 62 numaralı hanede satılacağından talip olanların işbu gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (12050)

Lezzeti kendisine mahsus olan, halis kahveyi

Yalnız:

KURUKAHVECİ MEHMET efendi MAHDUMLARI

Ticarethanesinde bulabilirsiniz

Satış yeri yalnız:

Mısırçarşısı Kapısı Karşısı

KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ MAHDUMLARI

Hiç Bir Yerde Şubesi Yoktur

İki Adres:

1 — Bahçekapı, eski şamlı han, No. 18. Telefon 20485

2 — Yeni Postahane civarında millî Spor - Zeki Rıza mağazası

Son haftalar içinde bu iki adresi öğrenmiyen kalmadı!

Çünkü:

Bu adreslerin birincisinde toptan, ikincisinde perakende olarak

Yüniş

Kumaşları Satılmaktadır

Dr. İhsan Sami
Öksürük Şurubu
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. (11646)

Dr. ŞEVKET HÜSNÜ
Kulak, Burun, Boğaz
Mütehassısı, Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi, Kapalıçarşının karşısı No. 32
Saat 15 - 18 (11748)

BELSOĞUKLUĞU
VE FRENGİYE YAKALANMAMAK İÇİN EN İYİ İLAÇ
PROTEJİN'dir
50 KRŞ. HER ECZANEDE BULUNUR.

Bayram münasebetile

BAKER

Mağazalarında: Mevsimlik son moda malların.

UMUMÎ MEŞHERİ

BAKER

En iyi malları

Halihazırda:

HER YERDEN UCUZ SATAN

Şehrimizin en büyük ve en zengin çeşitli mağazalarıdır

Teşrif ediniz

Hüsnü hizmet göreceksiniz

ve mağazamızdan

gayet memnun çıkacaksınız

BAKER, Beyoğlu, istiklâl caddesi No. 370

Yeni LiTRE ölçüleri

Kanun ve nizama uygun, sağlam ve kalın maldan yapılır. DAMGALI olarak toptan perakende satılır. İstanbul, Tahtakale, Hasırcılar çaddesi No. 84

VAHRAM BALTAYAN

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili **100** kuruştur. Bilûmum tahlilât. Bahçekapı, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı 12061

Dr. A. KUTİEL

Karaköz Topçular caddesi No 33 (10572)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mektebimiz fizik lâboratuvarına yaptırılacak ahşap storlar 27/1/934 tarihine musadif cumartesi günü saat 14,30 da icra edilmek üzere alenî münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek istiyenlerin mektebe müracaatleri ve bu gibi işleri yaptıklarına dair vesaiki haiz olup ta münakasaya girmek arzu edenlerin % 7,5 muvakkat teminatlarını münakasadan evvel mektep veznesine yatırmaları ilân olunur.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

Terekesine mahkemece vazıyet olunan müteveffa Hariton Kiryakiz Efendiye ait olarak:

1) Galatada Havyar hanında (29) numaralı handa (3) numaralı yazıhanede mevcut yazı masası, maroken koltuk ve sair eşya 14 kânunusani 1934 pazar saat 9,30 da açık arttırma ile satılacaktır.

Talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (12064)

İzmir Emrazı Sariye ve İstilâiye Hastanesi Baştababetinden:

Hastane için 5696 lira tahminî kıymette bir röntgen cihazı ve teferruatı tesisat dahil olmak üzere satın alınacaktır. Talip olanların liste ve şartnameyi görmek üzere İzmir ve İstanbul Sahil Sıhhiye merkezlerine hergün ve kat'î ihale günü olan 3 şubat 934 cumartesi saat on beşte İzmir Sahil Sıhhiye Merkezinde toplanan komisyona müracaatleri. (171)

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Abidin Daver
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi, İstanbul